

**NACRT PRIJEDLOGA NACIONALNOG PROGRAMA
PROMICANJA AUDIOVIZUALNOG STVARALAŠTVA 2017. – 2021.**

HRVATSKI AUDIOVIZUALNI CENTAR

20. siječnja 2017.

Nelektorirana verzija

Hrvatska slika i ton

Audiovizualno je riječ koju je teško od prve otipkati bez greške, no vrijedna je truda. Koristimo je kao potvrdu da smo simboličku i stvarnu vrijednost naših djela odvojili od celuloidnog medija i prihvatili digitalno društvo kao stvarno podneblje.

Nacionalni program za prethodno razdoblje, bez obzira na spomenuti pojam, bili smo napisali jednostavnim jezikom i obratili se širokoj javnosti.

Stručne strategije obično se ne osvrću na nepovlaštenu publiku koje ne govori žargonom učenjaka. Audiovizualna djela, međutim, pripadaju širokom krugu. Bez širokog razumijevanja nije moguće razvijati hrvatsku sliku i ton.

Kinopublika, internetski korisnici, televizijski gledatelji, školarci i studenti, njihovi učitelji i profesori, politički i stručni obnašatelji javnih vlasti na nacionalnoj i lokalnoj razini, medijski djelatnici, korporativni upravljači i njihovi zaposlenici, turistički djelatnici i poduzetnici, financijski i gospodarski stručnjaci, tehnološki inovatori, filmski djelatnici, autori i kreativni producenti, filmski učenjaci, koliko i volonteri naših ljetnih festivala – svi oni čine ljudstvo hrvatskog audiovizualnog djelovanja.

Za naredno razdoblje želimo sastaviti strategiju koja podrazumijeva poziciju svih ovih grupa, a nastojali smo ponovno pisati tako da naše zamisli može razmotriti i, nadamo se, prihvatiti, širok krug prosuditelja. Zatim, također, i uključiti se. Svatko u svoju dionicu.

SADRŽAJ

Uvod: Audiovizualna djelatnost kao kreativna industrija

1. Prethodni Nacionalni program promicanja audiovizualnog stvaralaštva i njegova realizacija

- 1.1. Osiguranje cjelovitog funkcioniranja Hrvatskog audiovizualnog centra i kontinuitet audiovizualne proizvodnje
- 1.2. Pokretanje izvoza filmskih usluga
- 1.3. Digitalizacija kinoprikazivačkog sektora
- 1.4. Povećanje gledanosti i javne vidljivosti domaćeg, europskog i svjetskog filma
- 1.5. Osamostaljenje Hrvatske kinoteke i osiguravanje zaštite, restauracije i prezentacije hrvatske audiovizualne baštine

2. Budućnost: Audiovizualna Hrvatska 2021.

Neposredni provedbeni ciljevi do 2021.

Strateška područja djelatnosti do 2021.:

- 2.1. Osiguranje materijalnih uvjeta za daljnji razvoj ukupne hrvatske audiovizualne industrije kao gospodarske snage te kreativni rast hrvatske kinematografije kao umjetničkog izraza

Audiovizualno stvaralaštvo u okviru hrvatske televizijske i internetske proizvodnje

Nastavak sustavnog poticanja ulaganja u izvoz filmskih usluga
- 2.2. Poticanje filmske pismenosti i razvoj publike

Film u odgoju i obrazovanju

Izgradnja gledalačkih navika
- 2.3. Očuvanje audiovizualne baštine i unapređenje njezine javne dostupnosti
- 2.4. Hrvatska u procesu nastajanja jedinstvenog digitalnog tržišta

Audiovizualna djelatnost kao kreativna industrija

Kreativne industrije oslanjaju se na individualni talent i umijeća, relativno lako mobiliziraju međunarodna kapitalna sredstva i ostvaruju velike izvozne rezultate s malim lokalnim ulaganjima. Ne pretjeruju oni koji u kreativnim industrijama vide prostor za razvoj Hrvatske. Zorno smo to pokazali tijekom protekle četiri godine izvozom filmskih usluga, ali i dovršenim hrvatskim filmovima. Poslovno najstabilnije televizijske postaje u ovom dijelu Europe nalaze se u Hrvatskoj. IPTV servisi i vezane digitalne videoteke postigle su određenu rasprostranjenost. Možemo govoriti o kvalitetnim mrežama naših komercijalnih i nekomercijalnih kinodvorana. Hrvatska mreža neovisnih kinoprikazivača služi kao uzor mnogim zemljama, ne nužno samo onima u istočnoj Europi. Je li širina i gledanost općeg kinorepertoara ili kvaliteta televizijskih programa na razini spomenute infrastrukture, ostaje otvorenim pitanjem. Zadaća ovog Nacionalnog programa je da pridonese njegovu rješenju.

Za konsolidaciju i razvoj audiovizualnih djelatnosti potrebna su, uz darovitost pojedinca, tri sustavna elementa: znanje, ustrojstvo i tehnologija. Za njihov razvoj pojedinačni talent nije dovoljan. Potrebna je određena "kolektivna darovitost", energija prosvijećenog zajedništva. Na razini male hrvatske audiovizualne zajednice ova vrsta zajedničke usmjerenosti pokazala se, tijekom prethodnih godina, kao učinkovita, stvarna mogućnost.

O tome svjedoče učinci u značajnoj mjeri ostvarene i time mahom "konzumirane" strategije koja je vodila naše djelovanje u proteklom razdoblju. Za uspjeh novog Nacionalnog programa bit će potreban širi krug saveznika. Hoćemo li ih pridobiti?

Uobičajilo se u nas doživljavati vlastitu sredinu kao disfunkcionalnu ili potkapacitiranu. Kad promatramo uspješne reforme koje su različite zemlje na različitim područjima poduzimale u nakani da se poprave, uvjereni smo da mi isto ili slično ne umijemo ili da nam nije dano. Je li to opravdani kompleks?

Temeljem Zakona o audiovizualnim djelatnostima, Hrvatska je tijekom posljednjih godina razvila model upravljanja koji je unaprijedio stanje na audiovizualnom području. Postignuća su vidljiva i ostvarena su u razmjerno kratkom razdoblju. Mnoge susjedne zemlje čeznu preuzeti ovaj model zapadnoeuropskog tipa, o čemu svjedoči niz pokušanih normativnih i organizacijskih reformi na kojima se nastojalo u Sloveniji, Bugarskoj, Srbiji, Makedoniji. Uglavnom i nažalost, u tome nisu osobito uspjeli. Većinom zbog pomanjkanja sposobnosti da mobiliziraju vlastitu televizijsko-filmsku te osobito – političku zajednicu. Ovo spominjemo da bismo na primjeru hrvatskog filma ukazali na nesagledane, ali dokazane i realizirane vrline hrvatske javnosti i njezinih političkih elita. A najprije da podsjetimo na ljudsku vrijednost same audiovizualne zajednice. Ovaj Nacionalni program za novo razdoblje, nastaje kao poticaj i bodrenje spomenutoj individualnoj i kolektivnoj darovitosti. U aktualnoj točki svog razvoja, hrvatska audiovizualna djelatnost postavlja nove ciljeve. Mora postići više i krenuti dalje. U današnjim vodama, tko se ne kreće, tone.

1. Prethodni Nacionalni program promicanja audiovizualnog stvaralaštva i njegova realizacija

Za audiovizualni sektor u Republici Hrvatskoj skrbi Hrvatski audiovizualni centar, javna ustanova osnovana temeljem Zakona o audiovizualnim djelatnostima (NN 76/07). Stručnjaci centra uz vodstvo nadležnog Hrvatskog audiovizualnog vijeća izradili su 2010. godine dokument pod nazivom Nacionalni program promicanja audiovizualnog stvaralaštva (ISSN 1847-8786). Nakon što je obogaćen doprinosima iz javne rasprave, 25. listopada 2010. godine na prijedlog Hrvatskog audiovizualnog vijeća ovaj dokument je prihvatio ministar kulture Republike Hrvatske mr. sc. Božo Biškupić. U svom uvodnom dijelu dokument se osvrnuo na temelje audiovizualne djelatnosti u Hrvatskoj, na proteklo desetljeće (2000.-2010.) i aktualno stanje, s posebnim naglaskom na kulturne standarde i baštinu, nacionalnu ekonomiju audiovizualnog sektora i njegove dohodovne mogućnosti. Također je identificirao potencijale sektora i zadaće koje valja ostvariti u narednom razdoblju pozivajući se na međunarodnu i domaću legitimacijsku vrijednost hrvatskog filma i audiovizualnog sektora.

Na temelju toga bili su identificirani strateški ciljevi u audiovizualnom sektoru:

(1) održanje i razvoj proizvodnje, distribucije, prikazivanja, elektronske difuzije i promocije kulturno vrijednih audiovizualnih djela;

- (2) širenje filmske i općenito audiovizualne kulture te specifičnih znanja vezanih uz audiovizualno stvaralaštvo;
- (3) očuvanje audiovizualne baštine i unapređenje javne dostupnosti kulturno vrijednog domaćeg i svjetskog nasljeđa;
- (4) poticanje ulaganja u domaći film, filmsku industriju i izvoz filmskih usluga.

Definiranjem tih strateških ciljeva formuliran je akcijski plan koji se sastojao od pet neposrednih ciljeva:

- osiguranje cjelovitog funkcioniranja Hrvatskog audiovizualnog centra i kontinuitet audiovizualne proizvodnje;
- pokretanje izvoza filmskih usluga tj. sustava poticaja ulaganja u audiovizualnu proizvodnju;
- digitalizacija nezavisnog kinoprikazivačkog sektora;
- povećanje gledanosti i javne vidljivosti domaćeg, europskog i svjetskog filma;
- osamostaljenje Hrvatske kinoteke i osiguravanje adekvatne zaštite, restauracije i prezentacije hrvatske audiovizualne baštine

U trenutku donošenja novog Nacionalnog programa utvrđujemo kako je četiri od pet neposrednih ciljeva spomenutog ranijeg akcijskog plana u značajnoj mjeri ostvareno.

1.1. Osiguranje cjelovitog funkcioniranja Hrvatskog audiovizualnog centra i kontinuitet audiovizualne proizvodnje

Pregovorima s najvećim obveznicima neposredno po donošenju prvog Nacionalnog programa te Izmjenama i dopunama Zakona o audiovizualnim djelatnostima (NN 90/2011) koje unapređuju način naplate, stabilizirale su se financije Hrvatskog audiovizualnog centra. Time je omogućeno stalno i ravnomjerno financiranje filmske proizvodnje te drugih audiovizualnih aktivnosti od značenja za hrvatsku kulturu. Povećao se broj sufinanciranih filmova svih rodova i vrsta te ujedno omogućilo sustavno sufinanciranje razvoja scenarija i projekata kinematografskih i televizijskih djela, kao i stalna podrška koprodukcijama s manjinskim hrvatskim sudjelovanjem.

Tablice 6, 7, 9

Uvođenjem sufinanciranja razvoj scenarija i razvoja projekta 2010. godine osiguran je rast pouzdanosti i dramaturške izvrsnosti filmskih scenarija te poslovna stabilnost projekata u trenutku realizacije. Ujedno, razvojnim kategorijama u javnim pozivima HAVC-a stvorili su se formalni preduvjeti za pristup hrvatskih producenata selektivnom fondu Kreativna Europa – Potprogram MEDIA Europske unije u kategoriji razvoja audiovizualnih kinematografskih i televizijskih djela, što su oni iskoristili u velikoj mjeri. Hrvatska je tako postala jedna od najuspješnijih zemalja članica Programa Kreativna Europa – Potprogram MEDIA kada je riječ o povlačenju sredstava u kategoriji razvoja.

Tablica 3

Sustavno ulaganje u manjinske koprodukcije hrvatske je filmske kreativce uključilo u sustav međunarodne koprodukcijske razmjene, doprinijelo se vidljivost i prepoznatljivosti Hrvatske kao međunarodnog produkcijskog partnera i omogućilo hrvatskim većinskim kao i hrvatskim manjinskim koprodukcijskim projektima zavidnu razinu povlačenja sredstava iz europskog koprodukcijskog fonda Eurimages.

Tablica 2

U cilju decentralizacije sustava odlučivanja o potporama, Hrvatski audiovizualni centar s gradskim uredima za kulturu Grada Rijeke i Grada Splita sklopio je posebne sporazume sufinanciranja filmskih projekata prema načelu tzv. *match-fundinga* (50/50%). Od sklapanja prvih takvih sporazuma do kraja 2016. godine sufinancirano je 52 dugometražna i kratkometražna dokumentarna i igrana projekta. Sličan sporazum sklopljen je 2013. godine s Akademijom dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu na kojoj je HAVC sufinancirao 77 završnih filmskih radova preddiplomskog i diplomskog studija.

Tablica 10

Od 2010. do 2015. donesene su odluke o sufinanciranju 76 dugometražnih igranih filmova, od čega su 27 manjinske koprodukcije. Od 39 većinskih hrvatskih dugometražnih igranih filmova 16 je debitantskih, dok osam filmova potpisuju redateljice.

Od 2010. u domaćoj kinodistribuciji i na festivalima premijerno je prikazano 209 dugometražnih hrvatskih filmova. Njihov broj porastao je u tom razdoblju dvostruko, s 19 (u 2010.) na više od 40 (u 2016.), a kod dokumentaraca je to čak četverostruko – od pet (u 2010.) do preko 20 (u 2016.)

Ukupan broj hrvatskih filmova svih rodova i vrsta premijerno prikazanih u domaćoj kinodistribuciji i na festivalima od 2010. do 2016. porastao je s 86 na više od 120 godišnje.

Od 2010. do 2015. godine iz koproducijskog fonda Eurimages povučeno je oko 2.8 puta više sredstava od uložениh, a oko 8 puta više kad se u obzir uzmu europske koprodukcije s manjinskim hrvatskim udjelom.

S dugoročnim ciljem poticanja decentralizacije odlučivanja i financiranja, posebnim sporazumima s Gradom Rijekom i Gradom Splitom 2010. godine pokrenut je sustav tzv. *match-funding* potpore. Njime je HAVC do 2016. sufinancirao 45 filmskih projekata u ukupnoj vrijednosti od 1.73 milijuna kuna.

Match-funding sporazum sklopljen je 2013. godine i s Akademijom dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu te je HAVC tako sufinancirao 55 preddiplomskih i 22 diplomska filma studenata filmske i TV režije te produkcije.

1.2. Pokretanje izvoza filmskih usluga

U kolovozu 2011. a slijedom ciljeva navedenih u Nacionalnom programu donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o audiovizualnim djelatnostima (NN 90/2011). Izmjenom članaka 38. i 39. i uvođenjem članka 39. a), uveden je Program poticanja ulaganja u proizvodnju audiovizualnih djela (izvoz filmskih usluga) koji je zaživio 1. siječnja 2012. godine. Osnovna mjera poticaja ulaganja u proizvodnju audiovizualnih djela koja se u potpunosti ili djelomično snimaju na teritoriju Republike Hrvatske je 20-postotni povrat opravdanih troškova proizvodnje audiovizualnog djela izvršenog na hrvatskom teritoriju. Pravo na povrat utrošenih sredstava imaju dugometražni kinematografski filmovi, televizijski filmovi i televizijske serije.

Porast broja projekata i lokalne potrošnje iz godine u godinu odraz su sve većeg zanimanja međunarodnih producenata za Hrvatsku kao filmsku destinaciju i povjerenja međunarodne filmske zajednice koje imamo zahvaliti učinkovitosti Programa mjera poticaja koje su prepoznate kao stabilan sustav potpore, kao i komparativnih prednosti Hrvatske kao lokacije za snimanje koja uključuje izvrsnost hrvatskih filmskih kreativaca i profesionalaca. U razdoblju 2012.-2015. u Hrvatskoj je u sklopu ovog sustava realizirano 27 međunarodnih filmskih i televizijskih projekata.

¹ «Studija "Impact Analysis of fiscal incentive schemes supporting film and audiovisual production in Europe», koju je za potrebe *Europskog audiovizualnog observatorija (EAO)* izradila konzultantska kuća Olsberg SPI krajem 2014. godine i koja je obuhvatila 17 europskih

Pozitivni učinci Programa poticaja¹ su (a) povećanje opsega i razine audiovizualne proizvodnje te korištenja postojećih kapaciteta; (b) komparativno snažniji audiovizualni sektor u smislu postotka BDP-a u ukupnom BDP-u zemlje; (c) snažna decentralizacija audiovizualne djelatnosti prema hrvatskim regijama i gradovima (e) porast zaposlenosti u sektoru; (f) veća "mobilnost" filmskih radnika i poboljšanje razine njihovih profesionalnih kompetencija; (g) "samofinancirajući" aspekt programa i (h) diversifikacija postojećih poslovnih modela produkcijskih tvrtki. **Tablica 5**

zemalja (među kojima i Hrvatsku, koje su u tom trenutku imale programe poticaja za ulaganje u audiovizualnu proizvodnju.

Godine 2012. u Hrvatskoj je pokrenut sustav poticanja izvoza audiovizualnih usluga, odnosno privlačenja međunarodnih filmskih i televizijskih produkcija. Zaključno s 2015. kod nas je tako snimljeno ukupno 27 projekata, koji su ostvarili ukupnu lokalnu potrošnju od 321.2 milijuna kuna, a isplaćeni su im poticaji u ukupnom iznosu od 60.7 milijuna.

Od izvoza filmskih usluga, a putem programa poticaja, lokalne i regionalne samouprave (2012.-2015. godine) uprihodile su ukupno 2.62 milijuna kuna poreznih beriva. Izravni prihod državnog proračuna s iste osnove u ovom razdoblju iznosi 61.5 milijuna kuna, što je manje od iznosa poticaja isplaćenih korisnicima iz istog državnog proračuna (60.7 milijuna). Pri tome, ne zaboravimo “drugu proračunsku žetvu” – onu nastalu kolanjem realiziranog prihoda uključenih hrvatskih pravnih osoba, odnosno hrvatskim platnim prometom. Nalaz Instituta za javne financije svakoj iz proračuna isplaćenoj kuni predviđa ukupni povrat u visini 1,5-2,3 kune, što je detektirano već prve godine od uvođenja mjera poticaja, istraživanjem iz 2013. godine.

Doprinosi turističkom sektoru izraženi u brojkama, u razdoblju od 2012. do 2015. godine, iznose gotovo 118 tisuća noćenja te 56 milijuna kuna hotelske potrošnje.

Jedan od glavnih ciljeva sustava izvoza filmskih usluga je poticanje zapošljavanja te stručnog usavršavanja hrvatskih filmskih profesionalaca. Na međunarodnim produkcijama od 2012. do 2015. godine bilo je tako angažirano 14 i po tisuća hrvatskih djelatnika (profesionalaca, pripravnika i statista). Sličan gore spomeniti multiplikatorski faktor (2-3) manifestira se i u broju zaposlenih u industrijama koje se nalaze u lancu opskrbe ili pak zbog povećane potrošnje nastale zaposlenošću u audiovizualnoj industriji, a u odnosu na broj izravno zaposlenih hrvatskih djelatnika na stranim produkcijama.

Uz HAVC-ov Odjel za poticanje ulaganja u audiovizualnu proizvodnju (Filming in Croatia), koji zaprima i obrađuje zahtjeve za ostvarivanje prava na financijski poticaj te promiče mjere poticaja ulaganja, kako s korisnicima sredstava i nadležnim državnim tijelima tako i s medijima, u siječnju i lipnju 2015. godine otvorena su dva regionalna filmska ureda – Filmski ured Zadar i Istarska filmska komisija (sa sjedištem u Puli). Uz primarnu namjeru, da budu dislocirana središta razvoja izvoza filmskih usluga, njihov učinak, kao primjer dobre prakse, bit će poticaj i drugim jedinicama lokalne i regionalne samouprave diljem Hrvatske da pokrenu slične mehanizme i unaprijede svoje gospodarske, kulturne i kreativne potencijale.

1.3. Digitalizacija kinoprikazivačkog sektora

Godine 2010./2011. dogodio se globalni prelazak s analognog na digitalno kinoprikazivanje. Hrvatska 2011. raspolaže s 90 digitalno opremljenih kinodvorana, no sve u sastavu komercijalnih višedvoranskih (multipleks) kinematografa, koncentriranih u većim gradovima. Tadašnja nemogućnost malih nezavisnih kinoprikazivača, osobito onih u manjim sredinama, da osiguraju nove naslove u tehnički primjerenom, starijoj tehnologiji (35 mm) zaprijetila je tada izumiranjem malih kina, odnosno kinematografske djelatnosti u manjim sredinama. Dostupnost doživljaja kinopredstave bila je nepravedno reducirana na velike gradove, uz dodatnu posljedicu na svenacionalnoj razini: gušenje raznolikosti repertoara i uskraćivanju prilike nekomercijalnom filmu.

Ministarstvo kulture Republike Hrvatske u suradnji s Hrvatskim audiovizualnim centrom u jesen 2011. godine pristupa izradi Projekta digitalizacije nezavisnih kinoprikazivača, kojim je u prvoj fazi i u suradnji s lokalnim vlastima digitalnom tehnologijom za prikazivanje opremljeno 28 jednodvoranskih kina u 27 hrvatskih gradova, u 18 županija te šest filmskih festivala, a do kraja 2016. godine još 28 kinodvorana. [Tablice 11, 12](#)

Realizacijom ovog nacionalnog projekta osigurani su uvjeti za opstanak nezavisnih kina u uvjetima značajne tehnološke mijene (prelaska s analognog na digitalni format prikazivanja) te su stvoreni temelji za unapređenje dostupnosti raznolikijeg kinorepertoara. Nezavisni kinoprikazivači u sklopu preuzimanja potpore za digitalizaciju (sklapanja ugovora s Ministarstvom kulture) ujedno

ugovorno na sebe preuzimaju obaveze prikazivanja raznovrsnog i kulturno vrijednog kinorepertoara (ugovor s HAVC-om), sve u cilju povećanja gledanosti europskih, hrvatskih i nezavisnih svjetskih naslova u kinima te obogaćivanja raznolikosti kulturne ponude. Mjerila za određivanje kakvoće repertoara uglavnom kolidiraju s mjerilima organizacije Europa Cinemas i onima programa MEDIA, a ovaj zahtjevni programski koncept održava se i razvija uz potporu dvaju tijela: HAVC-a i samoorganizirane hrvatske zajednice neovisnih kinoprikazivača – Kino mreže.

Kino mreža je osnovana u studenom 2014. godine i danas broji 47 članova iz svih hrvatskih županija.

U suradnji s Hrvatskim audiovizualnim centrom Mreža provodi i usklađuje zajedničke programske aktivnosti u svrhu organizacije raznovrsnih zaokruženih filmskih programa. Cilj je pridobiti što veći odaziv lokalne publike te postići odjek u medijima i javnosti, a objedinjenim oglašavanjem i koordiniranim odnosima s javnošću. Zajednički se radi na razvoju publike, uz prilagodbu svakoj od sredina u kojima djeluju pojedini članovi mreže.

Projektom digitalizacije nezavisnih kinoprikazivača, sredstvima Ministarstva kulture, lokalnih i gradskih vlasti i vlasnika kinodvorana, omogućena je digitalizacija 56 neovisnih kina, u 47 hrvatskih gradova. U prvoj fazi (2013.) digitalizirano je 28 kina u 27 hrvatskih gradova te šest filmskih festivala, a potom je u idućim fazama (2014., 2015. i 2016.) digitalizirano još 28 kina.

Uz digitalizaciju, osnivanjem Kino mreže (Hrvatske mreže neovisnih kinoprikazivača) u listopadu 2014. godine zaključeni su temeljni preduvjeti za daljnji dugoročni razvoj kinoprikazivaštva u Hrvatskoj i izgradnje gledateljskih navika svih generacija. Kino mreža je do kraja 2016. okupila 47 hrvatskih kina.

Digitalizacija je omogućila razvijanje specijaliziranih strateških projekata na lokalnoj i regionalnoj razini. Primjerice, iz djelatnosti Festivala mediteranskog filma Split razvio se projekt Kino Mediteran, kojim je do 2016. godine obuhvaćeno 30 dalmatinskih gradova i otoka – među kojima i neki u kojima desetljećima nije bilo stalnog kinoprograma. U Splitu je također pokrenuta i lokalna kinoprikazivačka mreža, Moje splitsko kino. Takvim primjerima dobre prakse na lokalnoj razini stvaraju se mogući trendovi za druge dijelove Hrvatske.

Suradnjom Kino mreže i HAVC-a organiziraju se tzv. dislocirane premijere, kako bi se potaknuo interes za kinom i općenita kulturna ponuda u manjim sredinama. Od 2015. godine organizirano je tako više od 20 premijera za sedam hrvatskih dugometražnih noviteta.

Digitalizacija neovisnih kina, kao što je istaknuto u dijelu o strateškim planovima ovog Nacionalnog programa, ključan je faktor u nastojanjima poticanja filmskog obrazovanja djece i mladih. Uz već postojeće programe u Zagrebu i Rijeci iz razdoblja prije digitalizacije, tako danas i drugi gradovi, poput primjerice Pule i Čakovca, intenzivno razvijaju edukativni repertoar.

1.4. Povećanje gledanosti i javne vidljivosti domaćeg, europskog i svjetskog filma

Digitalizacijom nezavisnih kinodvorana te radom Hrvatske mreže neovisnih kinoprikazivača stvaraju se pretpostavke za diversifikaciju kinorepertoara i sustavni rad na povećanju gledanosti i javne vidljivost domaćeg, europskog i svjetskog filma, u dobroj nadi razvoja gledateljskih navika. Na općenitoj razini, primjetni su stabilni napretci: u razdoblju od 2010. do 2016. raste broj prodanih kinoulaznica po stanovniku u Hrvatskoj, s 0.75 na 1.02, kao i udio gledatelja tijekom vikenda (četvrtak-nedjelja) u odnosu na čitav tjedan (s 20.9 % na 27.8 %).

Europski film (ne računajući britanski, koji publika zbog jezika perceptivno svrstava s američkim) ostvaruje izniman porast zastupljenosti: s 10.4 % svih naslova u distribuciji i udjela od 5.5 % prodanih ulaznica u 2010. godini do čak 25.2 odnosno 10.2 % u 2015. godini. Od 2009. do 2016. ukupni je udio prodanih ulaznica za domaći, europski (neanglofoni) i svjetski film narastao dvostruko – sa 7.5 na 15 %, čime je dosegnut primarni cilj u području povećanja gledanosti, zacrtan prethodnim Nacionalnim programom. [Tablica 13](#)

Pozitivni pomaci u gledanosti, na koje je izravno utjecala digitalizacija neovisnih kina, odražava se u tom razdoblju i na domaći film. U razdoblju od 2011. do 2016. sedam je cjelovečernih filmova ostvarilo prodaju ulaznica veću od 40,000 (1% ukupne nacionalne gledanosti – vrlo dobar rezultat) a četiri filma prodaju ulaznica veću od 100,000 (2,5% ukupne gledanosti – vrhunski rezultat). Za ovakve rezultate, ostvarene tijekom zadnjih pet godina, domaćem filmu je ranije bilo

potrebno dvadeset godina povijesti nove Hrvatske – od 1991. do 2010. Utoliko, mjereno navedenim metrom, uspješnost po naslovu se u proteklom petogodišnjem razdoblju kondenzirala ili akcelerirala ravno četiri puta. Tri najgledanija domaća filma u razdoblju od 2011. do 2016. su štoviše među najgledanijih 20 filmova na repertoaru uopće u promatranom razdoblju. [Tablice 14, 15](#)

Uz gore navedene brožčane podatke tijekom proteklih nekoliko godina ostvareni su iznimni pomaci u kinoprikazivaštvu na regionalnoj razini, čiji će se učinak na gledanost, doživljaj domaćeg filma i izgradnju gledateljskih navika te ujedno na širi društveni okoliš – tek moći adekvatno suditi. Primjer za potonje je uspješan projekt Kino Mediteran, kojim je nakon više desetljeća oživilo običaj kinoprojeksijska u sredinama gdje ih poduže nije bilo, poput otoka Lastova, Šolte, Hvara, ili mjesta Dalmatinske zagore: Drniša, Vrgorca, Imotskog, Sinja.

Zastupljenosti hrvatskog, europskog i nezavisnog filma u domaćim kinima te porast njihove gledanosti, nije lak posao, u uvjetima sustavnih ograničenja, kao što su stalni manjak promotivnih sredstava i višak obaveza kao što je prikazivačka naknada za virtualnu kopiju (VPF) .

VPF (naknada za virtualnu kopiju) i nevolje “malog filma”

U najskromnijoj kategoriji domaćih filmova, onih koji su prodali 10,000 ulaznica, primijetit ćemo da rezultat posljednjih pet godina osobito ne nadmašuje prvo desetljeće nove hrvatske kinematografije, dok za drugim desetljećem neznatno zaostaje.

Naizgled proturječan podatak objašnjavamo institucijom “naknade za virtualnu kopiju” (VPF), novčanom dadžbinom koju producent duguje komercijalnom prikazivaču u iznosu 400 ili 500 eura po kopiji, a za potrebe dugoročne otplate troškova digitalizacije u korporativnim kinematografima (realizirane komercijalnim kreditima). Producent koji u promet stavlja mali, artistski, nepopulistički film, izlaže se riziku da poslije distribucije, umjesto da ubere prihod od prikazivača, istom prikazivaču duguje novac. Stoga je ostavljena mogućnost gotovo simboličke distribucije od četiri kopije bez obveze plaćanja naknade. Mnogi “mali” filmovi osiguravaju se od rizika odabirući takvu minimalnu distribuciju, a s obzirom na današnju kratkoću trajanja kinoprikazivanja time bitno umanjuju mogućnost za doseganje minimalno prihvatljive razine od 10,000 prodanih ulaznica. (10,000 gledatelja je izvrstan rezultat repertoarne kazališne predstave, a u svijetu hrvatskog nakladništva 10,000 otisnutih primjeraka postaje rijetkost.) Po isteku ugovorne obveze (nastale sporazumom velikih prikazivača i holivudskih studija) koja propisuje VPF, valjat će se posvetiti unapređenju distribucije “malog filma”, s 10,000 prodanih ulaznica kao mjerilom.

Broj kinoposjeta po stanovniku u razdoblju od 2010. godine u stalnom je porastu – od 0.75 do 1.02 prema podacima za 2016. godinu. Nastavi li se trend, do 2021. godine prosječan broj prodanih ulaznica mogao bi iznositi 1.15-1.2 po stanovniku, odnosno ukupno između 4.75 i 5 milijuna.

Od 2011. godine sedam dugometražnih filmova (*Koko i duhovi*, *Larin izbor: Izgubljeni princ*, *Zagonetni dječak*, *Ljubav ili smrt*, *Zvizdan*, *Narodni heroj Ljiljan Vidić* i *ZG80*) ostvarilo je vrlo dobru gledanost, od preko 40 tisuća prodanih ulaznica, a četiri su se filma našla u kategoriji od oko 100 tisuća gledatelja na više (*Parada*, *Sonja i bik*, *Svećenikova djeca*, *Šegrt Hlapić*). U obje kategorije to je više filmova nego u čitavom prethodnom razdoblju od 1991. do 2010.

Procijenimo li red veličine prosječne gledanosti svih hrvatskih filmova naspram svih filmova u redovnoj kinodistribuciji od 2009. do 2016., on se otprilike kreće u odnosu 16 naspram 19 tisuća gledatelja po filmu. Međutim, ako usporedimo filmove u širokoj distribuciji (oni koji se otvaraju s više od 10 kopija) onda taj omjer iznosi otprilike 40 tisuća po filmu – kako hrvatskog tako i sveukupnog repertoara. Takvi podaci indikator su interesa za nacionalnu kinematografiju i zalag za daljnja snažna nastojanja u povećanju kvalitete distribucije i promocije.

Uz redovne domaće i međunarodne kinodistribucijske kanale, nemoguće je sagledati rezultate vidljivosti nacionalne kinematografije mimo europske i svjetske festivalske mreže. Ona ne samo da je komplementarna kinima i važna samo u smislu uspjeha i nagrada, već kroz široku paralelnu mrežu festivalskih sajмова predstavlja mjesto promocije i plasmana – vidljivost i ostvareni rezultati hrvatskog dugometražnog igranog filma neodvojivi su od ekvivalentnog uspjeha i sustavne festivalske prisutnosti hrvatskog kratkometražnog igranog, animiranog, dokumentarnog i eksperimentalnog filma.

Hrvatski kratkometražni animirani, dokumentarni, eksperimentalni i igrani filmovi gotovo su redovito selektirani u programe renomiranih manifestacija kao što su festivali u Clermont-Ferrandu, Oberhausenu i Rotterdamu, a hrvatski kratki metar dvije je godine zaredom osvojio nagrade Europske filmske akademije za najbolji film (*Kokoška* 2014. i *Piknik* 2015.). U odnosu na prethodno razdoblje, dugometražni igrani film gotovo pa redovito sudjeluje na festivalima prve kategorije. Od 2010. godine do danas barem se jedan hrvatski film u manjinskoj ili većinskoj koprodukciji selektiran u neki od programa velike trojke (Berlinale, Cannes, Venecija), dok je 2015. godine *Zvizdan* Dalibora Matanića osvajanjem Nagrade žirija u programu *Izvjestan pogled* ostvario uspjeh nezabilježen u novijoj hrvatskoj povijesti. **Tablica 1**

U proteklom razdoblju, ostvareni su i značajni rezultati za međunarodnu redovnu distribuciju domaćeg filma. *Svećenikova djeca* igrala su u više od 20 zemalja diljem svijeta tijekom 2014. i 2015. godine gdje ih je pogledalo 113 tisuća gledatelja, a *Zvizdan* se prikazivao u kinima diljem svijeta, a samo u talijanskim kinima pogledalo ga je 45 tisuća ljudi. Međunarodnu distribuciju ostvarili su također i *Kauboji*, *Obrana i zaštita* i *S one strane*.

1.5. Osamostaljenje Hrvatske kinoteke i osiguravanje spašavanja, zaštite, obnove i sustavnog prikazivanja hrvatske audiovizualne baštine

Jedini neostvareni akcijski cilj, od pet zacrtanih prethodnim Nacionalnim programom, jest osiguranje adekvatne dostupnosti, te zaštite, restauracije i prezentacije hrvatske audiovizualne baštine.

Od ukupno 300 hrvatskih dugometražnih naslova koji su pohranjeni u Hrvatskom filmskom arhivu za samo 25 postoji digitalno restaurirani arhivski primjerak (9%).

Od spomenutih 25 digitalno restauriranih primjeraka, 23 je prilagođeno prikazivanju u digitaliziranoj kino dvorani (DCP). Sustavno prikazivanje svjetske, europske i hrvatske filmske klasike u Hrvatskoj ne postoji, niti u specijaliziranoj kinematografskoj dvorani (nepostojeća dvorana Kinoteke, prema standardima FIAPF-a, Međunarodne organizacije filmskih producenata) niti u ponovljenoj kinodistribuciji, čak niti na javnoj televiziji. Razlog tome su s jedne strane neadekvatno tehničko stanje kopija, a s druge sporenja oko vlasništva, autorskih prava i time vezanih uvjeta korištenja.

Hrvatska kinoteka tj. Hrvatski filmski arhiv i dalje se nalazi u neadekvatnom institucionalnom položaju u sklopu Hrvatskog državnog arhiva, a pati i zbog neadekvatne razine financiranja svojih redovitih djelatnosti (pohrana, očuvanje i restauracija). Sredstva koja Hrvatski audiovizualni centar ima na raspolaganju za Hrvatski državni arhiv putem Javnog poziva za komplementarne djelatnosti ne mogu biti dostatna za svrsishodno obavljanje redovite osnovne

djelatnosti, a kamoli za sustavnu obnovu zapuštene baštine ili za realizaciju proklamirane nacionalne dostupnosti hrvatske filmske klasike.

Neriješeno pitanje vlasničkih prava nad klasičnim hrvatskih filmom od glavnih je uzroka nemogućnosti korištenja raspoloživih EU fondova u svrhe obnove i digitalizacije. Sve navedeno uzrokuje postojeće stanje “baštinske amnezije”, odnosno “baštinskog deficita”, koje iskače kao središnji problem ukupne djelatnosti, a ujedno svojim pokazateljima Hrvatsku snažno izdvaja iz zajednice kulturnih europskih nacija.

Propadanjem filmske baštine nepovratno se gubi poveznica s kolektivnom prošlošću te se zakidaju potencijali filmskog obrazovanja i razvoja kinotečne publike u budućnosti.

Od preko 300 hrvatskih baštinskih dugometražnih igranih naslova do 2017. godine digitalno ih je restaurirano – samo 25, a od toga je na DCP-u dostupno 23. Uz to, digitalno su restaurirana tek dva srednjometražna igrana, 76 kratkometražnih igranih i dokumentarnih te 33 animirana filma.

2. Budućnost: Audiovizualna Hrvatska 2021.

Prosperitet nacionalnog audiovizualnog sektora uvelike ovisi o kulturnim navikama publike i obratno. U digitalnom dobu ta je međuovisnost još snažnija, a širenje dobrih navika i mjerila sve je teži zadatak zbog raspršenosti distribucije audiovizualnih djela, odnosno zbog njihove hipertrofirane, ali kaotične dostupnosti. Radi opstanka i boljitka audiovizualnog sektora u sljedećem razdoblju nužno je odgajati buduće naraštaje publike, koliko i buduće naraštaje autora koristeći digitalne mogućnosti, usuprot spomenutoj “digitalnoj pogibelji”. Podjednako je važno osigurati gledateljima srednje i starije dobi “povratak u kino”, uglavnom zapriječen lošim socijalnim i financijskim položajem ovih naraštaja.

Pogled u budućnost u velikoj se mjeri oslanja i na hrvatsko i svjetsko audiovizualno nasljeđe. Arhivske kolekcije mogle bi publici poslužiti kao izvor razabiranja i poticaj gledateljske razgovjetnosti, potrebne građanima kao dionicima ne samo kinogledališta već i sredine koju žive i koju nastavljaju. Hrvatska historiografija imat će u novom razdoblju priliku uočiti filmsko i televizijsko nasljeđe kao povijesno vrelo, koje zaslužuje razvoj pomoćne povijesne znanosti ravnopravne diplomaciji, sfragistici i epigrafiji. Filmski zapis dokument je kulturne povijesti, koliko i one političke te iznad svega živa slika (buduće) povijesti svakodnevice. Doktrine koje su u zapadnoj Europi postale historiografski srednji put još u sedamdesetima, u hrvatskoj akademskoj zajednici valjalo bi da budu,

uz karakteristično zakašnjenje, prepoznate u nadolazećem razdoblju.

Brojke i slova (analitički statistički godišnji podaci) govore da se audiovizualni sektor uspješno opire stagnaciji i gospodarskoj krizi. Imamo razloge vjerovati kako će se trend nastaviti u budućnosti. Tri su razloga za ovo sretno izuzeće od općeg stanja u društvu: međunarodna povezanost i financijska vitalnost filmske zajednice te pragmatični sustav javne podrške filmskoj proizvodnji. U financiranju Hrvatskog audiovizualnog centra uz državni proračun ravnopravnim iznosom sudjeluju televizije, telekomi i drugi dionici industrije. To je omogućilo da se repertoar hrvatskog igranog filma, u okviru svojih skromnih produkcijskih proračuna, udvostruči. Usporedno poticanje popularnog i autorskog repertoara, alati kao što su razvoj scenarija i projekata te napredak producenških vještina i redateljskog umijeća pomogli su ove promjene.

U ovako brojčano oporavljenoj proizvodnji, naredno razdoblje valja doprinijeti povećanju pojedinačne materijalne vrijednosti, odnosno rastu produkcijske vrijednosti pojedinačnih proizvedenih naslova. Prosječna cijena francuskog ili danskog filma, u odnosu na hrvatski, u trenutku donošenja ovog programa iznosi 5:1.

U isto vrijeme dokumentarni, animirani i eksperimentalni film zadobili su u Hrvatskoj kreativnu i javnu vrijednost kakvu su imali u svojim sretnim vremenima – na prijelazu iz šezdesetih u sedamdesete godine prošlog stoljeća. Niz nacionalnih *blockbustera* kao i nekoliko zapaženih dokumentarnih naslova distribuiranih u nezavisnoj prikazivačkoj mreži obnovili su pakt između publike i hrvatskog filma. Niz osvojenih međunarodnih festivalskih nagrada i kinodistribucija na nacionalna tržišta Europske unije i prekomorske zemlje, govori u

prilog tome da hrvatski film svoju dinamiku uspijeva komunicirati dalje od svojih matičnih granica.

U narednom razdoblju valja se boriti za održanje živosti popularnog filma i jednako tako za širenje javnog razumijevanja drugačijeg i radikalno novog filmskog stvaralaštva.

Strateški ciljevi u audiovizualnom sektoru do 2021. godine

U sljedećem razdoblju obuhvaćenom ovim Nacionalnim programom promicanja audiovizualnog stvaralaštva Hrvatska se mora usredotočiti na sljedeća **četiri strateška područja djelovanja**:

— Osiguranje materijalnih uvjeta za daljnji razvoj ukupne audiovizualne industrije, kao gospodarske snage, te kreativni rast hrvatske kinematografije kao umjetničkog izraza.

— Poticanje filmske pismenosti i razvoj publike.

— Očuvanje audiovizualne baštine i unapređenje javne dostupnosti kulturno vrijednog domaćeg i svjetskog audiovizualnog nasljeđa.

— Pozicioniranje Hrvatske u procesu formiranja jedinstvenog europskog digitalnog tržišta.

U skladu s time definirali smo **osam neposrednih provedbenih ciljeva akcijskog plana do 2021. godine**.

NEPOSREDNI PROVEDBENI CILJEVI DO 2021.

KONTINUITET RANIJEG PROGRAMA

1. Razvijati hrvatsku audiovizualnu proizvodnju kao izraz generacijski i stilski raznolikih autorica i autora, poticati promociju i plasman hrvatskih djela.
2. Razvijati i konsolidirati postojeći izvoz hrvatskih filmskih usluga.
3. Razvijati mjere za razvoj publike vezane uz gledanost i javnu vidljivost vrijednih audiovizualnih djela te osigurati sustavnu dostupnost filma u odgoju i obrazovanju.
4. Ustrajati na rješenju "baštinskog deficita": potaknuti državna nadležstva ka rješenju titulara filmova nastalih u ranijim razdobljima te jednako tako u rješavanju institucionalnog statusa Hrvatske kinoteke.

NOVI PROVEDBENI CILJEVI

5. Poduprijeti formiranje filmskog studija ozbiljnog kapaciteta, kako radi izvoza sluga tako i na dobrobit nacionalne filmske, televizijske i računarske proizvodnje.
6. Organizirati operative cjeline filmskog djelovanja na lokalnoj razini i time povezati, uskladiti i unaprijediti suradnju kinoprikazivača, filmskih festivala, filmskih ureda, izvoza usluga, lokalnih i županijskih vlasti, odgojno-obrazovnih ustanova, udruga i nezavisnih organizacija te audiovizualnih profesionalaca unutar teritorijalne zajednice.
7. Osigurati uvjete za nastajanje audiovizualnih djela od posebne tematske vrijednosti, a izvan uobičajenih produkcijskih ograničenja, temeljem specijaliziranih javnih natječaja, uz dodatni doprinos javnih dionika i nadležava.
8. Unaprijediti sustav provođenja Nacionalnog programa, ekipiranjem HAVC-a nedostajućim djelatnicima i tehnologijom, te unapređenjem operativnih financijskih i planskih postupaka/procedura, sve s ciljem usvajanja najboljih europskih praksi, uz nužnu harmonizaciju s nadležnim nacionalnim propisima.

2.1. Osiguranje materijalnih uvjeta za daljnji razvoj ukupne hrvatske audiovizualne industrije kao gospodarske snage, te kreativni rast hrvatske kinematografije kao umjetničkog izraza

“Audiovizualna djela, osobito filmovi, imaju važnu ulogu u oblikovanju europskih identiteta. Odražavaju kulturnu raznolikost različitih tradicija i povijesti država članica i regija EU-a. Audiovizualna djela istovremeno su gospodarska dobra koja pružaju znatne mogućnosti stvaranja bogatstava i radnih mjesta i kulturna dobra u kojima se naša društva odražavaju i oblikuju.” — Komunikacija Europske komisije o državnoj potpori za filmove i ostala audiovizualna djela (2013/C, 332/01)

U srcu aktivnosti Hrvatskog audiovizualnog centra, krovne organizacije u audiovizualnom sektoru u Republici Hrvatskoj podupiranje je kreativnosti i izvrsnosti u hrvatskom filmu. U narednom razdoblju potrebno je nastaviti sa sustavnim ulaganjem u nove talente, nove ideje i nova znanja; obogaćivati i diversificirati hrvatsku audiovizualnu produkciju putem usporednog poticanja popularnog i autorskog repertoara svih filmskih vrsta i rodova, alatima poput razvoja scenarija i projekata te napretkom producenstskih vještina i redateljskog umijeća. Podjednako je važno nastaviti ohrabrivati i konkretnim mjerama poticati sudjelovanje hrvatskih filmskih djelatnika u međunarodnim koprodukcijama svih vrsta. Potrebno je također u narednom razdoblju posvetiti pažnju sektoru videoigara čiji kreativni i gospodarski značaj raste. Videoigre na tržištu Unije s ostvarenih 16 milijardi eura ukupnog prometa ostvaruju 12% ukupnog prometa audiovizualnog sektora unutar europskih

kreativnih i kulturnih industrija, upošljavajući pritom 7% ukupnog broja djelatnika u tom sektoru.

Reputacijski zamašnjak

Rast hrvatske audiovizualne proizvodnje u proteklom razdoblju očitovao se i u količini i kakvoći proizvodnje, mjerenoj brojem proizvedenih djela i njihovoj međunarodnoj vidljivosti, te u stečenoj reputaciji izraženoj kroz festivalska priznanja, odjek u središnjim svjetskim medijima te putem međunarodne distribucije i prodaje. Gledano iz pozicije audiovizualne ekonomije, navedeno je uzrokovalo povećano privlačenje međunarodnih sredstava iz nacionalnih i nadnacionalnih EU fondova. Iz pozicije Države i njezinih međunarodnih interesa možemo sagledati i sljedeće: putem organizirane audiovizualne aktivnosti Hrvatska je stekla međunarodnu reputaciju kao država sposobna za iznimnu organizaciju audiovizualne industrije u uvjetima ograničenih financijskih mogućnosti. Analizom članaka i priloga koje donose najutjecajnije globalni (tiskani i elektronički) mediji, lako je utvrditi kako uz sporadične sportske izvještaje i turizam, audiovizualna djelatnost prednjači kao glavna pozitivna tema vezana uz Hrvatsku, medijski globalno zapostavljenu zemlju. Tema audiovizualnog (i domaćeg i servisnog) djelovanja povod je da se mediji bave Hrvatskom i to u iznimno pozitivnom svjetlu. Hrvatski film postao je oslonac ugleda svoje zemlje, naznaka Hrvatske “meke moći” (“soft power”).

Politički, kreativni i poslovni ugled Republike Hrvatske koji je generirala nacionalna industrija, nsvakidašnje je tretiran od središnje vlasti, uzmemo li kao mjerilo financijsku potporu koja se godišnje raspoređuje filmu.

Izdavanja iz proračuna, namijenjena hrvatskoj kinematografiji 2008. iznosila su 38 milijuna kuna. Izdavanja za 2016. godinu, nakon ostvarenog razvoja i postignutih rezultata – iznose 30 milijuna kuna.

Razvoj i rast hrvatskog filma u razdoblju 2006.-2015, kao i multipliciranje djelatnosti sustava i proizašlih socijalno-kulturnih i gospodarskih akcija, praćen je sustavnim smanjivanjem proračunskih rashoda za financiranje programskih natječaja Hrvatskog audiovizualnog centra: nacionalni i međunarodni rast i razvoj hrvatski film platio je neobičnom vrstom financijske “kazne” u iznosu od 8 milijuna kuna.

Osnovno očekivanje vezano uz nastupajuće razdoblje (uokvireno novim Nacionalnim programom) jest vjera u konsolidaciju i razvoj svih navedenih učinaka djelovanja hrvatskog audiovizualnog sustava, kao i sigurnost u racionalnije i svrhovitije alimentiranje njegovih financijskih potreba – sve na posve aritmetičkim osnovama ostvarivanja razvojnog i financijskog doprinosa koji ova djelatnost ostvaruje za državu i njezine građane, kako u kulturnom, tako u gospodarskom i socijalno-razvojnem smislu.

Audiovizualno stvaralaštvo u okviru hrvatske televizijske i internetske proizvodnje

Hrvatske televizijske kuće trojako sudjeluju u razvoju filmske industrije: kao prikazivači, kao proizvođači i kao financijeri (putem neovisne proizvodnje te putem obveznog sufinanciranja realizacije hrvatskog Nacionalnog programa promicanja audiovizualnog stvaralaštva).

Razmjere dinamičnog televizijskog krajolika koji smo na jednom mjestu nazvali također “hipetrofiranim i kaotičnim” određuje mnoštvo lokalnih TV postaja i prodor IPTV servisa koje u hrvatska domaćinstva dostavljaju stotine svjetskih TV kanala, od kojih su mnogi jezično prilagođeni hrvatskim građanima. Središnju snagu živopisnog krajolika, dakako, predstavljaju dvije kompanije i jedna javna ustanova – tri hrvatske televizijske postaje s nacionalnom koncesijom. Uz snagu ova tri televizijska pogona, važno je uočiti i njihova trajna ograničenja: dvije privatne (komercijalne) televizije ograničene su malenošću nacionalnog tržišta i niskom cijenom oglasnog prostora. Javni medijski servis, ograničen je naprotiv ogromnošću svog “hladnog pogona” i visinom vezanih troškova.

Izazov nadolazećeg razdoblja sastoji se u nadvladavanju spomenutih ograničenja. Gospodarske i demografske okolnosti se jamačno neće promijeniti, no moguće je promijeniti način i mentalni okvir donošenja odluka te domisliti od ranije uključeni, a nedovoljno korišteni instrument – neovisnu produkciju.

Neovisna produkcija u televizijskom poslovanju zasada je prepoznata mahom kao sredstvo «smanjivanja» (da ne kažemo rušenja) «cijene proizvodnje programskog naslova».

Promjena koju očekujemo jest da se neovisna proizvodnja prepozna kao sredstvo međunarodnog prodora, temelj za prodaju i pretprodaju, međunarodne koprodukcije i učinkovito korištenje javnog i privatnog međunarodnog kapitala, kao podrška nacionalnoj televizijskoj proizvodnji.

Osnovno očekivanje svodi se na jednostavnu sliku: ovaj Nacionalni program hrvatskoj televizijskoj industriji predlaže da promijeni svoje prakse – po uzoru – na promjene koje je poduzela hrvatska filmska industrija (donedavno zastarjela i konzervativna, a zatim brzo reorganizirana).

Poteškoće u primjeni hrvatskih zakona i europskih praksi kada je u pitanju nezavisna TV produkcija prisutne su dugi niz godina – kako u kvalitativnom, tako u kvantitativnom smislu. Unatoč zakonskom usklađivanju s europskom legislativom, postojanjem propisa i nezavisnog regulatora, institucionalni otpori televizija da prihvate podjelu financija i participacije neovisnih subjekata u osmišljavanju i stvaranju TV sadržaja redovito su nadjačavali naoko skromne snage koje su ih na to poticale, uključujući ne samo nezavisne producente nego i Hrvatski audiovizualni centar. Iz različitih razloga, s različitih pozicija u ovom ometanju razvojnih medijskih i društvenih procesa sudjelovali su i sudjeluju i privatni TV nakladnici i javni servis.

Posljedica je zaostalost hrvatskog medijskog tržišta u odnosu na razvoj medija u Europi i svijetu, ekonomska ograničenja medijske proizvodnje, socijalna nestabilnost kreativnog medijskog sektora, te uz iznimke – oklijevanje da se redovitije i učestalije proizvede međunarodno kompetitivni hrvatski kulturni proizvod, koji će u budućim vremenima predstavljati kulturnu baštinu i identitet suvremene Hrvatske, ali i ostvarivati izvozne probitke, jačajući i stabilizirajući ekonomsku podlogu domaće kreativne industrije.

Prilikom prve adaptacije europskog zakonodavstva definicije neovisnog proizvođača u Zakonu o elektroničkim medijima i kasnije u Zakonu o HRT-u, preuzete su uvidom u neprimjerene zakonske predloške. Nepotpuna i nesretno sročena zakonska definicija,

značajno neprilagođena lokalnom tržištu (a prilagodba osnovne regulative lokalnom tržištu je bio i jest naputak Europske komisije) učinila je taj segment zakona više ili manje neprovedivim, odnosno otvorenim za različita, pa i kontradiktorna tumačenja. Predstojeće najavljene izmjene Zakona o elektroničkim medijima i Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji koje će biti nužno obaviti tijekom 2017. godine radi usklađenja s novom verzijom osnovnog europskog zakonodavnog teksta iz tog područja: Direktive Europskog parlamenta i Komisije o audiovizualnim medijskim uslugama, trebale bi donijeti promjene u ovom području.

Oснаžiti poziciju neovisnog audiovizualnog sektora

Europska strategija razvoja i regulacije medijskog tržišta postavljena je po prvi put prije tridesetak godina i od tad se stalno razvija i doraduje. Upravo sudjelujemo u doradi ključne regulative medijskog tržišta – EU Direktive o audiovizualnim medijskim uslugama. Dorada je odgovor na krupne promjene medijskog okruženja koje su u posljednjih nekoliko godina poprimile iznimne razmjere uvođenjem digitalne tehnologije te digitalne ekonomije. Tehnološke promjene (razvoj širokopojasnog interneta, digitalizacija i sve više novih medijskih platformi i pristupa medijskom sadržaju), nove okolnosti rastuće globalizacije i uređenja međugranične distribucije, učinile su stari model velikih, uglavnom državnih medijskih korporacija koje s monopolne pozicije same osmišljavaju, proizvode i emitiraju sav medijski sadržaj – zastarjelim i besmislenim. Europa prepoznaje javni interes u pluralizmu medijskih platformi, kao i u pluralizmu medijskih sadržaja.

Europska regulativa, ona postojeća i buduća, nastoji s jedne strane zaštititi tržišnu održivost, konkurentnost i slobode privatnih/neovisnih

sudionika medijske scene, dok s druge strane želi reformirati stare državne televizije u moderne javne servise, kako bi građanima osigurao održiva nezavisna medijska usluga, bez presudnog utjecaja komercijalnih i partikularnih interesa, bilo onih krupnog kapitala, bilo političkih ambicija nauštrb slobode stvaralaštva.

Neupitna prednost razvoja neovisnog sektora je u tome što su neovisni proizvođači, znatno manji, učinkovitiji te rentabilniji od velikih proizvodnih sustava, ujedno izloženi međusobnom natjecanju te time prinuđeni na dinamičnost, razvijanje specijalizacija i usvajanje inovacija. Podržani od programskog vodstva i moćnog financiranja velikih nakladnika televizije neće zaostajati u realizaciji i najsloženijih zadaća. A izvest će ih brže, bolje i za manju cijenu. Neovisni proizvođači lakše i brže pronalaze put do međugranične suradnje, koprodukcijskog sufinanciranja i pretprodaje svojih djela, povezujući razinu stručnosti i razvoj kompetencija ukupnog sektora.

Izgradnja jakog nezavisnog sektora pokazala se ekonomski lukrativnom za europska društva, a da pri tome nije ni najmanje ugrozila, već dapače unaprijedila snagu kompanija ili javnih medijskih servisa koji su se na ovakvu vrst proizvodnje oslonili. Primjeri brojnih europskih zemalja o tome zorno svjedoče.

Hrvatski audiovizualni centar je već u prethodnom Nacionalnom programu iz 2010. godine upozorio na nužnost sinergije nezavisnog produkcijskog sektora i televizija, naročito u kontekstu djelovanja javnog televizijskog servisa – Hrvatske radiotelevizije.

Tijekom četiri godine mandata Programskog vijeća HRT-a u zadnjem sazivu od listopada 2012. do listopada 2016., članovi Vijeća gotovo neprekidno upozoravaju na činjenice da je sustavna izgradnja i

potpora jakom nezavisnom audiovizualnom sektoru preduvjet unapređenja djelatnosti HRT-a u smislu što učinkovitijeg ispunjavanja njegove javne funkcije i zadovoljavanja njegove javne zadaće definirane ne samo Zakonom o HRT-u nego i Ugovorom s Vladom RH, te da je mobilizacija svih hrvatskih kreativnih snaga na proizvodnji kulturno vrijednih trajnih medijskih sadržaja nužna za očuvanja hrvatskog nacionalnog kulturnog izričaja.

Hrvatski audiovizualni centar od 2010. godine sustavno radi na tome kako bi pomogao svojim znanjem i ekspertizom Hrvatskoj Radioteleviziji u identifikaciji zanimljivih i kulturno značajnih televizijskih projekata u nastajanju, sustavno ulažući u razvoj tv djela. Od uvođenja tog Javnog poziva 2010. godine do danas, Hrvatski audiovizualni centar financijski je pomogao razvoj ukupno 106 pojedinačnih ili serijskih televizijskih djela što kroz razvoj scenarija, što kroz razvoj televizijskih djela, s ukupnom svotom od 5.050.000,00 kuna. HAVC je također uveo i praksu “TV burze” – javnog predstavljanja projekata u užem izboru. Neki od projekata koji su dobili potporu Hrvatskog audiovizualnog centra bili su prepoznati od HRT-a i danas su vrlo popularne igrane ili dokumentarne serije. Usprkos visokoj kvaliteti potpomognutih projekata, činjenici da partnerska ustanova financira razvoj projekta u ranoj fazi, HRT je od uvođenja spomenute sheme profitirao tek parcijalno.

Hrvatski audiovizualni centar i HRT potpisali su prosincu 2015. godine Ugovor o uređenju međusobnih prava i obaveza. Članak 4.3. tog Ugovora predviđao je što skorije osnivanje posebne radne skupine sastavljene od predstavnika HRT-a, predstavnika HAVC-a, predstavnika Hrvatske udruge producenta, uz potporu i sudjelovanje Deska Kreativne Europe – Ureda MEDIA, a s ciljem implementacije opće programske suradnje.

Osnovni cilj osnivanja toga radnog tijela trebala je biti stručna analiza koja će definirati prijedloge usklađenja praksi ili poslovnih rutina koje određuju suradnju HRT-a te drugih sudioničara hrvatske i europske audiovizualne industrije, a na korist sviju strana.

Neposredni cilj bio je poduprijeti prilagodbe poslovnih praksi HRT-a, osobito na području ugovornih i drugih pravnih procedura, te pridonijeti unapređenju postojećih postupaka odabira projekata, odnosno razvoja i proizvodnje audiovizualnih djela, kao i sustava nadzora troškova, kako unutar dometa HRT-a tako i u hrvatskoj audiovizualnoj industriji uopće.

Dugoročni strateški cilj osnivanja tog radnog tijela bio je: olakšati HRT-u pristup međunarodnim izvorima financiranja i međunarodnom televizijskom tržištu, osobito poboljšanjem uvjeta za međunarodne televizijske i filmske koprodukcije; postići veću zastupljenost hrvatskih televizijskih djela na televizijskim i internetskim ekranima izvan Hrvatske; postići učinkovitu protočnost između televizijske proizvodnje HRT-a i internetskih servisa u zemlji i inozemstvu, osobito u odnosu na djela, pojedinačna i serijska, proizvedena i suproizvedena u ranijem, sadašnjem i budućem razdoblju. U dolazećem razdoblju, valjalo bi pristupiti, za sada odgođenoj, realizaciji ugovorene koordinacije.

Audiovizualno stvaralaštvo i videoigre

Ove dvije kreativne industrije zasad uspješno funkcioniraju odvojeno, svaka ostvaruje značajne rezultate unutar i izvan Hrvatske. Kao takve prepoznate su u svojim internim krugovima kako suradnika tako i korisnika. Poučen primjerima dobre prakse – uspješnicama videoigara utemeljenima na filmskim pričama te obrnuto – Program

MEDIA 2007 uvodi mogućnost prijave interaktivnih projekata, u razdoblju od 2007. do 2013. godine, s naglaskom na transmediji i crossmediji. Europa ide korak dalje te spajanjem dvaju potprograma Kultura i MEDIA u Program Kreativna Europa 2014. godini daje mogućnost *game developerima* da samostalno prijavljuju vlastite projekte u kategoriji potpore razvoju videoigara. Smjernice za razvoj filmskih projekata, naročito onih namijenjenih djeci, ističu mogućnost stjecanja dodatnih automatskih bodova ako se filmski sadržaj proširi na transmediju, odnosno popratne interaktivne sadržaje. Slijedeći brojne europske primjere dobre prakse, uvrštavajući *gaming* industriju kao sastavni i ključni dio nacionalnih strategija razvoja, također uzimajući u obzir da su ravnopravni korisnici, zajedno s filmskim profesionalcima, Potprograma MEDIA, potrebno je i u hrvatskom kontekstu poraditi na što boljoj sinergiju dviju kreativnih industrija.

Slijedom navedenoga, potrebno je pronaći mehanizam dodatnog sufinanciranja razvoja videoigara, njihovih aktivnosti – konferencija – koje su prepoznate i priznate ne samo na europskoj već i svjetskoj razini, ali isto tako biti podrška njihovom ravnopravnom sudjelovanju u okviru kreativnih industrija u smislu poreznih olakšica, odnosno izuzetaka (problem dvostrukog oporezivanja). Isto tako, s obzirom na kvalitetu znanja i iskustva i prepoznatljivost istih u Europi i svijetu, idući korak bi svakako bio njihovo uvrštavanje u već uhodani mehanizam *cash rebate* sustava, a koji je uspostavljen pri Hrvatskom audiovizualnom centru.

Naime, s golemim iskustvom u dosadašnjem radu u poticanju proizvodnje i promidžbi audiovizualne djelatnosti, Hrvatski audiovizualni centar se pojavljuje kao prirodan saveznik hrvatskih

autora videoigara, u čije su nastajanje uključeni tehničko osoblje (programeri), ali i glumci, skladatelji, scenaristi, crtači i itd.

Hrvatske videoigre nastaju u skromnim produkcijskim uvjetima (u usporedbi s globalnim trendovima) pa će od neizmjerne važnosti u procesu promidžbe domaćih videoigara biti usporediva iskustva Centra s domaćim filmom. Od velike su važnosti i edukacija, poticanje rastućeg broja malih studija (tzv. *indie*), izdavaštvo i razvoj koprodukcije i tehnološke konvergencije. Također je važno istaknuti da kvaliteta videoigre nastale u Hrvatskoj nije upitna – naime – istovremeno se nadmeću za pažnju publike na brzorastućem svjetskom tržištu (trenutna vrijednost procjenjuje se na oko 100 milijardi američkih dolara, uz godišnju stopu rasta od 10%), čiji rast jednakom brzinom prati i konstantni razvoj postojeće tehnologije, kao i uvođenje novih rješenja (poput nadolazeće virtualne stvarnosti).

Nastaviti sa sustavnim poticanjem ulaganja u izvoz filmskih usluga

Prema podacima objavljenim u studiji pod naslovom "Impact Analysis of fiscal incentive schemes supporting film and audiovisual production in Europe" koju je za potrebe Europskog audiovizualnog opservatorija (EAO) izradila konzultantska kuća Olsberg SPI krajem 2014. godine – 17 europskih zemalja (među kojima je i Hrvatska) imalo je barem jedan od tri uobičajena oblika poticanja ulaganja u audiovizualnu proizvodnju.

Od datuma publikacije te studije do danas, još je pet europskih zemalja uvelo ili najavilo skoro uvođenje takvih mjera, među kojima su i naši neposredni susjedi, Slovenija i Srbija. Tako da pitanje koje se

postavlja danas više nije tko sve ima programe poticaja ulaganja u audiovizualnu proizvodnju, nego – tko ih još nema.

Od uvođenja sustava poticaja do kraja 2015. godine ukupno 27 međunarodnih koprodukcija i servisnih produkcija snimalo je u Hrvatskoj i ostvarilo pravo na poticaje. Ukupna ostvarena lokalna potrošnja iznosila je 2012. godine 24,6 milijuna kuna. U 2013. godini ukupna lokalna potrošnja narasla je na 58 milijuna, u 2014. godini zatim na 82,9 milijuna, da bi u 2015. godini dosegla čak 155,8 milijuna kuna.

Koristi od proizvodnje AV djela imaju ne samo audiovizualna industrija, već i mnoge druge povezane grane koje od ove aktivnosti ostvaruju direktnu korist, od čega su najveći priljev sredstava kao posljedicu povećane AV proizvodnje ostvarili: turizam, ugostiteljstvo, prijevoz i transport, kao i državni proračun kroz uplaćene poreze na dohodak, PDV i prihode lokalnih samouprava. S obzirom na rasprostranjenost ove djelatnosti na teritoriju RH, pri čemu se ističe 7 jadranskih i 3 kontinentalne županije, osobito su vidljivi razvojni učinci na lokalne zajednice. Ovaj projekt daje izniman doprinos decentralizaciji filmske industrije, odnosno decentralizirane distribucije dobiti koju generira središnji sustav u nadležnosti Hrvatskog audiovizualnog centra.

Iz svega gore navedenog proizlazi da je na dobrobit Republike Hrvatske nastaviti s Programom poticanja ulaganja u proizvodnju audiovizualnih djela, ali i da je nužno, kao preduvjet optimizacije gospodarskih učinaka Programa, što prije učiniti neke bitne promjene.

Iznaći primjereniji model stabilnog financiranja Programa mjera poticaja iz državnog proračuna no što je postojeći, osobito obzirom na način rezervacije sredstava u državnom proračunu na godišnjoj razini

Dosadašnji model godišnje rezervacije sredstava u državnom proračunu je bio primjeren početnim godinama nakon uvođenja Programa mjera poticaja 2012. godine, ali pokazalo se iz prakse da nije bio u mogućnosti pratiti gotovo stopostotni godišnji rast lokalnih prihoda, a koji je zaredao tijekom proteklih godina.

Kroz pragmatični i konzistentni model financiranja Programa poticaja moći će se u budućnosti održati stvoreno povjerenje međunarodnih ulagača te tako nastaviti koristiti veliki kulturni i dohodovni potencijal audiovizualnog sektora.

Partneri u provedbi: Hrvatski audiovizualni centar, Vlada Republike Hrvatske: Ministarstvo kulture; Ministarstvo financija, Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo turizma.

Osigurati sustavno i učinkovito školovanje i doškolovanje hrvatskih profesionalnih stručnih kadrova u deficitarnim, mahom "tehničkim" filmskim zanimanjima kako bi se jačanjem profesionalnih kompetencija stvorila konkurentna i obrazovana lokalna radna snaga koja je u stanju učinkovito servisirati i najzahtjevnije strane i domaće filmske produkcije

Ulaskom Hrvatske u Europsku uniju i striktnom primjenom pravne stečevine Europske unije (slobodan protok dobara, kapitala, ljudi i usluga) kao i objavom nove Komunikacije Europske komisije o državnoj potpori za filmove i ostala audiovizualna djela u studenom

2013. godine otvorilo se i goruće pitanje izobrazbe hrvatskih profesionalnih filmskih djelatnika u deficitarnim, mahom "tehničkim" zanimanjima kako bismo mogli biti konkurentni zemljama Unije u našem neposrednom i posrednom okruženju. Prema podacima kojima raspolaže Hrvatsko društvo filmskih djelatnika (HDFD), koje u svojim stručnim ograncima okuplja velik dio aktivnih profesionalnih filmskih i televizijskih djelatnika postotak učlanjenja novih članova iz tzv. tehničkih zanimanja iznosi u posljednje dvije do tri godine tek 10%, dok je prosječna starosna dob u nekim izuzetno važnim specijalizacijama preko 40 godina (npr. u scenskoj tehnici – grip).

Hrvatska je uvođenjem Mjera za poticanje ulaganja u audiovizualnu proizvodnju stvorila preduvjete za dolazak velikih stranih filmskih i televizijskih servisnih produkcija i koprodukcija u Hrvatsku, no potrebno je što skorije profilirati djelatnu i učinkovitu obrazovnu politiku na području izobrazbe kvalificiranog radnog filmskog kadra kroz kombinaciju specijalizacije u srednjim strukovnim školama i programe doškolovanja. Prvi korak u tom smjeru bilo je uvođenje 2014. godine obaveze angažmana hrvatskih filmskih "šegrta", po jednog u svim produkcijskim odjelima na produkcijama onih filmova i televizijskih djela koja se snimaju u Hrvatskoj i koriste mjere poticaja u visini preko 4,000,000 kuna, a njih će, ako je suditi prema trendu iz 2015. godine, biti u budućnosti sve veći broj. Od uvođenja te obaveze na najskupljem ikad projektu koji je sniman u Hrvatskoj od uvođenja mjera poticaja 2012. godine – na snimanju filmu *Jezero*, u produkciji najjače europske produkcijske kuće Europacorp Luca Bessona, radilo je 13 hrvatskih šegrta.

Ne pozabavimo li se sistemski i promišljeno specijalističkim školovanjem i doškolovanjem filmskih tehničkih zanimanja izlažemo se opasnosti da umjesto da naši filmski profesionalci u zahtjevnim

tehničkim filmskim zanimanjima koji su devedesetih godina prošlog stoljeća obučavali kolege u zemljama bivšeg Istočnog bloka, postanemo oni koje podučavaju, ili još gore: oni bez čijeg se znanja i iskustva može (obzirom na propise koji tečno olakšavaju uvoz radne snage).

Hrvatsko društvo filmskih djelatnika (HDFD) valjalo bi da, uz potporu Hrvatskog audiovizualnog centra i uz stručnu suradnju drugih sudionika, (Hrvatskim zavodom za zapošljavanje, npr.), izradi studiju koja bi mapirala sve strukturalne deficite u filmskom kadru u Republici Hrvatskoj s posebnim naglaskom na deficitarna, većinom "tehnička" zanimanja. Ovakav dokument poslužiti će oblikovanju učinkovite politike obrazovanja filmskih kadrova, a u cilju zapošljavanja hrvatskih građana, posebno mladih, u audiovizualnom sektoru.

Partneri u provedbi: Hrvatski audiovizualni centar, Hrvatsko društvo filmskih djelatnika, Hrvatska udruga producenta, Vlada Republike Hrvatske poglavito u sljedećim resorima: Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Ministarstvo rada i mirovinskog sustava; Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku; Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta; Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije; Hrvatski zavod za zapošljavanje.

Izgradnjom novog filmskog studija tj. "kompletiranjem ponude" potrebno je osnažiti produkcijske kapacitete Hrvatske kao filmske destinacije

Hrvatska kao zemlja, zbog svog specifičnog položaja, geografske raznolikosti i šarolike povijesti raspolaže čitavim dijapazonom različitih lokacija u vrlo malom radijusu, što se pokazalo kao njena

najveća komparativna prednost u odnosu na konkurentne zemlje u okružju (Mađarska, Bugarska, Srbija, Rumunjska). Snimanja zahtjevnijih, visokobudžetnih filmova ili TV serija odvijaju se, međutim, kombinacijom tzv. "naturalnih objekata" i studija, za što postoje i kreativni koliko tehnički razlozi. Tijekom protekle četiri godine, činjenica da Hrvatska ne raspolaže funkcionalnim i modernim studijskim kompleksom uzrokovala je da većina međunarodnih produkcija koja je snimana na hrvatskim prirodnim lokacijama, studijski dio posla morala obavljati izvan granica Hrvatske (najčešće u Mađarskoj ili Češkoj). Laički rečeno: sve dok Hrvatska nije u mogućnosti ponuditi stranim ekipama koje su došle snimati u Hrvatsku "cjelovit paket" usluga, koji danas neizostavno uključuje i mogućnost studijskog snimanja, neće u potpunosti razviti svoje velike potencijale kao zemlja za snimanje.

Taj moderni filmski studio ne bi trebao biti puki franšizni holivudski studio, nego industrijska jedinica u kojoj će biti jednakopravni svi, uključujući i europske i hrvatske filmske profesionalce, na tragu usmjerenja Hrvatske kao *boutique* destinacije za snimanje kakvom se isprofilirala od samog uvođenja Programa poticaja 2012. godine.

Ovaj projekt izgradnje modernog filmskog studija mogao bi se osloniti na hibridni model financiranja u kojem bi državna i lokalna zajednica sudjelovale lokacijom kao naturalnim udjelom u projektu i izvedbenom dokumentacijom kao gotovinskim troškom. Sama realizacija projekta oslonila bi se na EU fondove u svom osnovnom gabaritu te na privatna sredstva uložena u opremu i prateće sadržaje. Privatna sredstva bi se mogla uključiti na više mogućih načina: kao osnovno ulaganje privatnog ili međunarodnog investitora, kao ulaganje u veliku europsku franšizu ili kao konzorciji manjih vlasnika opreme iz Hrvatske i recimo Slovenije.

2.2. Poticanje filmske pismenosti i razvoj publike

Prethodnim Nacionalnim programom promicanja audiovizualnog stvaralaštva započeto je dosizanje ciljeva vezanih uz širenje filmske i općenito audiovizualne kulture te specifičnih znanja vezanih uz audiovizualno stvaralaštvo. Veći dio tih postignuća omogućen je stabilnim sufinanciranjem kroz Javni poziv za komplementarne djelatnosti, a sklopljeni su i bitni sporazumi kojima je cilj osigurati da strategija razvoja audiovizualne kulture bude integrirana s visokoškolskim obrazovanjem, audiovizualnom proizvodnjom i potrebama tržišta rada pa tako Centar danas sufinancira završne preddiplomske i diplomske filmove studenata režije i produkcije pri zagrebačkoj Akademiji dramske umjetnosti te sudjeluje po principu *match-fundinga* fondovima audiovizualne proizvodnje Grada Rijeke i Grada Splita. Govoreći o poticanju filmske pismenosti i razvoju publike, drugi bitan moment koji se dogodio u tom smislu projekt je digitalizacije nezavisnih kina.

Time su zaključeni osnovni preduvjeti da se u narednom razdoblju posebna strateška pozornost posveti:

— sveobuhvatnoj suradnji audiovizualnog i odgojno-obrazovnog sektora koja će dugoročno rezultirati povećanjem kvantitete i kvalitete nastave filmske umjetnosti, korištenju filma u obrazovanju te obrazovanja za film kao profesiju, na nacionalnoj razini;

— izgradnji cjeloživotnih gledalačkih navika kroz projekte razvoja publike te poticanju daljnjeg razvoja digitalne kinoprikazivačke mreže;

— poticanju šireg društvenog i medijskog okvira vrednovanja filma;

— te, posebno, da u ova nastojanja uključimo različite društvene skupine.

Film u odgoju i obrazovanju

Dugoročno stabilna nacionalna kinematografija i audiovizualno stvaralaštvo mogući se jedino ako novim generacijama mladih osiguramo filmsko obrazovanje i dostupnost kulturno vrijednog filmskog stvaralaštva. S druge strane, na audiovizualnoj zajednici leži odgovornost da im omogući znanja i kompetencije za život u multimedijalnom i digitalnom svijetu, odnosno da im pruži mogućnosti filmske pismenosti kao jednog od temelja medijske pismenosti.

Pojmom filmske pismenosti ovdje obuhvaćamo sve audiovizualne forme koje svojim formalnim i sadržajnim obilježjima nalikuju filmu, pa se danas često za sve to (opet) koristi naziv “pokretne slike” – dakle ravnopravno film, televizijske sadržaje, transmediju i videoigre.

Medijska pak pismenost imperativ je digitalnog doba i za 21. će stoljeće značiti ono što je literarno i jezično opismenjavanje značilo za 19. i 20. stoljeću. Uz informatičku, informacijsku, digitalnu i financijsku danas se svrstava u skupinu temeljnih funkcionalnih pismenosti, a kao takvu definira je i Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije Hrvatskog sabora iz 2014. godine.

Znanja o filmskom jeziku, strukturi filmske cjeline, rodovima, vrstama, žanrovima, stilu, dramaturgiji, priči, simbolima i značenju intrinzično su povezana sa znanjima klasičnih umjetnosti koje su filmu

kronološki prethodile, kao i s fundamentalnim filozofskim, estetskim i spoznajnim pojmovljem kojim objašnjavamo svijet oko sebe. Film ne samo da je povezan s klasičnim umjetnostima nego ih sve u sebi sažima te za umrežene generacije rođene u 21. stoljeću praktički već ima status jedne od njih, klasične, pa čak i, uvjetno rečeno, “stare” umjetnosti. Međutim, time predstavlja alat nemjerljivog potencijala koji će tim mladim “digitalnim urođenicima” omogućiti znanja i vještine za život u digitalnoj stvarnosti, a ne obrnuto.

Uz svoju ‘opismenjavačku’ i umjetničku misiju, film je vjerojatno od svih kulturnih (i zabavnih) sadržaja najadekvatniji da ga se konzumira na izvornom jeziku i stoga predstavlja jedno od najvažnijih sredstava za afirmaciju europskih kulturnih različitosti i promicanje nacionalnih identiteta s druge strane – posebno malih jezika poput hrvatskog. Kao univerzalno razumljiv vizualni kôd, film ima potencijal pritom da gradi europski transnacionalni identitet, a filmsko i audiovizualno stvaralaštvo da otvori nove prostore društvene, kulturne i gospodarske suradnje.

Stoga je u jezgri interesa ovog novog Nacionalnog programa promicanja audiovizualnog stvaralaštva definiranje ključnih polazišnih točaka za strateški nacionalni projekt poticanja filmske pismenosti i značajnog unapređenja položaja filmske umjetnosti, kao zalogom razvoja filmske i audiovizualne kulture općenito.

Ova se strategija, prije svega, mora oslanjati i nadovezivati na sve ono što je na području razvijanja medijske kulture do sada u Hrvatskoj postignuto, počevši od osnivanja školskih filmskih i videodružina te uvođenjem medijske kulture u nastavu hrvatskog jezika, što se događalo tijekom druge polovice 20. stoljeća. Uz škole i klubove, u to su utkani iznimni i višedesetljetni doprinosi brojnih udruga, organizacija, autora i entuzijastičnih pojedinaca, filmsko-

pedagoške djelatnosti Hrvatskog filmskog saveza, Učiteljskog fakulteta, umjetničkih akademija, odsjeka za hrvatski jezik i književnost te komparativnu književnost na društvenim fakultetima te dugoj i bogatoj hrvatskoj filmološkoj tradiciji i literaturi.

Dugoročni ciljevi nacionalne strategije poticanja filmske pismenosti i značajnog unapređenja položaja filmske umjetnosti u odgojno-obrazovnoj sustavu Republike Hrvatske bili bi porast i unapređenje filmske i medijske kulture i pismenosti; promicanje filma kao umjetnosti i poticanje interdisciplinarnog promišljanja filma; promicanje filmološkog diskursa o filmu; osvještavanje ideje o filmskoj pismenosti kao temelju i preduvjetu medijske pismenosti; razvijanje kritičko-analitičkih sposobnosti recepcije filma i medija općenito; razvijanje sposobnosti filmskog stvaralaštva; razvijanje kinokulture i poticanje gledalačkih navika umjetnički i kulturno vrijednih audiovizualnih sadržaja u svim medijima; otvaranje novih prostora društvenog i gospodarskog razvoja povezanih s audiovizualnim stvaralaštvom te vrednovanje filmske umjetnosti u širem kontekstu izgradnje demokratskog i građanskog društva, očuvanja i promicanja hrvatskog nacionalnog identiteta, kulture i baštine te suživota u kulturno, jezično i politički pluralnoj zajednici europskih država.

U svrhu što kvalitetnije i učinkovitije provedbe ovih strateških nastojanja, fokusirat ćemo se stoga na pet užih područja djelovanja: školu i kina kao mjesta filmskog obrazovanja, ljude koji su neposredno u nastavi, sustavno istraživanje i evaluaciju te na razvijanje dugoročno stabilnih načina financiranja te fizičke i online dostupnosti audiovizualne građe.

Osnovna i srednja škola, kao i dječji vrtići (posebno predškolska godina), trebaju biti primarno mjesto filmskog obrazovanja iz mnogih razloga, a posebno radi što veće i jednakopravne dostupnosti svim učenicima. Ovo se posebno naglašava zbog sveprisutne tendencije komercijalizacije školstva te svih izazova koje će u budućnosti donositi socioekonomski i politički utjecaji na odgojno-obrazovni sustav kao takav. Suradnjom sa svim nadležnim institucijama težimo k uvođenju filmske umjetnosti kao predmetnog sadržaja u škole, bilo obaveznog, izbornog, fakultativnog predmeta, kao i međupredmetne, modularne, zavičajne i druge oblike nastave.

Dok je fizički prostor škole najadekvatniji za filmsko obrazovanje, za doživljaj filmskog sadržaja najvažnije je mjesto kino, čak i u suvremenom svijetu u kojem mediji konvergiraju i nude pristup filmu na nizu najrazličitijih platformi. Kino ne samo da je školi komplementarno mjesto za razvijanje filmske i medijske pismenosti, već u pojedinim slučajevima može biti i glavno. O kinu kao mjestu filmskog obrazovanja prvenstveno se misli na one hrvatske gradove i sredine koji imaju digitalizirana kina te će osnova ovog područja djelovanja biti partnerska suradnja HAVC-a i Kino mreže (Hrvatske mreže neovisnih kinoprikazivača).

Ključno i jezgreno područje ove strategije čine vrijedni ljudi koji neposredno diseminiraju znanje djeci i mladima – učitelji, profesori, odgajatelji, voditelji školskih kinoklubova, školski knjižničari i svi drugi odgojno-obrazovni radnici. Poseban izazov strategiji predstavlja činjenica da je medijska kultura iznimno slabo zastupljena ili čak potpuno izostaje u studijskim programima koji osposobljavaju učitelje razredne nastave, nastavnike hrvatskog jezika u osnovnim te hrvatskog jezika i književnosti u srednjim školama, a to su ona nastavna područja u kojima je najviše, ili bi trebala biti, zastupljena

medijska kultura i obrazovanje o filmu. Složen međuodnos brojnih faktora – pravnih akata o stručnoj spremi nastavnika, izvedbenih programa pojedinih studija, potreba tržišta rada, položaja izvaninstitucionalnog obrazovanja itd. – nalaže da će za rješavanje ovog pitanja biti potrebna temeljita i šira suradnja obaju predmetnih sektora, i to: utjecanjem na legislativu, mogućnostima prekvalifikacije, institucionalnim i izvaninstitucionalnim stručnim usavršavanjem i nostrifikacijom istih, dugoročnim promjenama pojedinih studijskih programa od znanstvenih u pedagoška usmjerenja i drugo.

Pritom Hrvatski audiovizualni centar polazi od pozicije da je učionički rad, odnosno nastavno iskustvo, primarni pedagoško-metodički okvir za svaku daljnju stratešku fazu poticanja filmske pismenosti koja će proizaći iz ovog Nacionalnog programa.

Dugotrajnost implementacija i provođenja reformi ili značajnih promjena i inovacija u odgojno-obrazovnom sustavu nalažu da se o njima mora provoditi sustavno istraživanje, praćenje i evaluacija. Prije svega, to se odnosi na sustavno prikupljanje informacija i podataka o tijeku provedbe strategije poticanja i promicanja filmske i medijske kulture i pismenosti, kvantitativnu i kvalitativnu analizu istih, evaluiranje pojedinih faza provođenja strategija, evaluaciju vanjskih programa koji razvijaju filmsku i medijsku kulturu te komparaciju različitih usporedivih varijabli na nacionalnoj i međunarodnoj razini.

Također, potrebno je razvijanje posebnih – dugoročnih i stabilnih – modela financiranja programa i djelatnosti kojima se potiče i promiče filmska i medijska kultura i pismenost, kako u audiovizualnom tako i u odgojno-obrazovnom sektoru. Usporedno s time, zadatak nam je i

da potičemo maksimalnu efikasnost postojećih institucionalnih mehanizama, a koji ne zahtijevaju dodatna sredstva.

Mobilizirati ukupnu audiovizualnu zajednicu u nastojanjima dugoročne nacionalne strategije poticanja filmske pismenosti i filmskog obrazovanja

Poticanje filmske pismenosti i filmskog obrazovanja, kao jedan od osnovnih strateških ciljeva Hrvatskog audiovizualnog centra u narednom razdoblju, za razliku od svih drugih ciljeva, kako onih u prethodnom Nacionalnom programu iz 2010., tako i u ovome, predstavlja svojevrsan izlazak iz audiovizualnog kruga u jedno složenije društveno područje, kodirano bitno drugačijim mehanizmima, legislativama i tradicijama.

- Stoga se kao strateški okvir nameće, prije svega, suradnja svih dionika audiovizualne zajednice (autora, kinoprikazivača, festivala, udruga i drugih) s odgojno-obrazovnom i akademskom zajednicom u donošenju zajedničkih stajališta o budućnosti filmskog obrazovanja u Hrvatskoj, kroz oblikovanje daljnjih strateških i kurikularnih dokumenata.
- Zatim, valja osigurati fizičke (knjižnične) i mrežne dostupnosti filma i druge audiovizualne građe – uz popratne nastavne materijale, sredstva i pomagala: osigurati potrebnu “opremu” kao podršku učiteljima, profesorima i odgajateljima.
- U svjetlu neizvjesnih reformskih nastojanja oko hrvatskog odgojno-obrazovnog sustava, koja su se događala usporedno s oblikovanjem ovog Nacionalnog programa, zajednička suradnja dionika audiovizualne zajednice znači i jasno pozicioniranje i

raščlambu mogućnosti audiovizualnih “podjedinica”: koji su oni ciljevi u području filmskog obrazovanja u kojima se treba ustrajati na javnim i institucionalnim mehanizmima, a koji su oni koji mogu biti provođeni od strane izvaninstitucionalnog, civilnog i umjetničkog sektora kao podrška nedostatnim kapacitetima javnog.

Također, u kontekstu cjeloživotnog poticanja filmske pismenosti i filmskog obrazovanja, ističemo i nekoliko posebnih ciljeva, odnosno područja djelovanja u narednom razdoblju:

- Motivirani kreativno-industrijskim snagama audiovizualnog sektora, kako domaće proizvodnje tako i izvoza usluga, ističemo da valja posebno poticati sve one mehanizme koji vertikalno povezuju strukovno i umjetničko srednje obrazovanje s tržištem rada i profesionalnim stvaralaštvom te s nastavkom obrazovanja tj. s visokoškolskim sektorom, a što je dijelom pojašnjeno u točki 2.1. ovog dokumenta.
- Prepoznamo potencijal narodnih knjižnica kao mjesta javnog, cjeloživotnog obrazovanja o filmu, posebno za kratkometražni film te posebno za građane starije životne dobi, koji su redovni posjetitelji popratnih programa knjižnica, a uglavnom su istisnuti iz korpusa publike multipleks-kina.
- Na audiovizualnoj zajednici i svim nadležnim tijelima leži posebna zadaća da u narednom razdoblju na nacionalnoj i institucionalnoj razini ostvari snažne iskorake u poticanju prilagodbe i dostupnosti audiovizualnih i kinosadržaja gluhim, nagluhim, slijepim, slabovidnim i gluhoslijepim osobama, a u korak s

konkretnim prednostima koje za to danas pruža digitalna tehnologija.

- Potrebno je prepoznati i potaknuti mogućnosti filma i audiovizualnog stvaralaštva u procesima društvene integracije azilanata, tražitelja azila i osoba pod supsidijarnom zaštitom, jer u dosadašnjem hrvatskom iskustvu, kao i drugim europskim zemljama, upravo se područja kulture i umjetnosti pokazuju iznimno pogodnima u tom smislu.

Partneri u provedbi: Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Ministarstvo kulture, Agencija za odgoj i obrazovanje, Hrvatski filmski arhiv, Hrvatski filmski savez, Agencija za elektroničke medije, Sveučilišni računalni centar, Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih, Nacionalna i sveučilišna knjižnica; općenito sve odgojno-obrazovne ustanove (vrtići, osnovne škole, srednje škole, učenički domovi), visoka učilišta, knjižnice te udruge i organizacije koje djeluju u području filmskog obrazovanja.

Izgradnja gledalačkih navika

Istraživanja provedena u nekim europskim zemljama pokazuju da su oni koji su kao djeca išli redovito u kino, tri puta češće od ostalih idu u kino kao odrasli. Za pretpostaviti je da bismo sličnu sliku dobili i kad bismo takvo istraživanje proveli u Hrvatskoj.

Agencija za ispitivanje javnog mnijenja Promocija plus provela je za potrebe Hrvatskog audiovizualnog centra u rujnu i listopadu 2013. godine kvantitativno i kvalitativno istraživanje pod naslovom "Navike gledanja filmova i doživljaj domaćeg filma". Na pitanje koliko često

gledaju filmove (bez obzira gdje i kako ih gledaju) gotovo 80% ispitanika odgovorilo je da gleda barem jedan film tjedno. Kao "mjesto" najučestalijeg gledanja filmova daleko prednjače televizijski kanali – 73,6% dok tek vrlo mali broj ispitanika, njih 2,2% film najčešće gleda u kinu. Ostatak otpada na Internet, PC, IPTV. Uпитani kada su posljednji put bili u kinu gotovo 29% ispitanika reklo je da je to bilo unutar više od jedne godine. Prema rezultatima ovog istraživanja, u kino najrjeđe odlaze oni u dobnoj skupini od 50+, a to je i dobna skupina u kojoj preko 90% ispitanika najčešće film konzumira posredstvom televizijskih kanala. Najviše ispitanika u kino ide u društvu prijatelja, potom u društvu partnera, zatim u obiteljskom okruženju, dok samostalno u kino odlazi tek 4% ispitanika.

Kada smo, uz neke izmjene, proveli istovjetno istraživanje u ljeto 2015. godine, po većini ključnih varijabli mogli su se uočiti mali, ali stabilni pomaci: npr. broj onih koji film najčešće gledaju u kinu porastao je na 3,7%, a što je u skladu i s podatkom o linearnom povećanju broja prodanih ulaznica po stanovniku u Hrvatskoj od 2009. naovamo.

Premda kondenzirana za potrebe ovog teksta, statistika je indikativna i pruža dobru osnovu za promišljanje budućih strategija za povećanje participacije publike u kinima. Ona je s jedne strane odraz sve kompleksnijeg digitalnog svijeta koji nas okružuje, te promjene gledateljskih navika u nekoliko posljednjih desetljeća, no i odraz činjenice da u trenutku kad je prvo istraživanje provedeno (2013.), velika većina ispitanika (izvan velikih gradskih sredina tj. u malim gradovima) nije ni imala priliku ni ići u kino jer su kina u njihovim sredinama nisu bila u potpunosti u funkciji tj. bila su tad još bila nedigitalizirana. Prema rezultatima online istraživanja koje su za Europsku komisiju provele konzultantske tvrtke Attentional i

Headway International pod naslovom “A profile of current and future audiovisual audiences” iz 2014. godine kojim je između 10 zemalja bila obuhvaćena Hrvatska, 16% ispitanika u Hrvatskoj nema kino koje se nalazi u radijusu od 30 minuta od kuće, dok je europski prosjek 14%.

Da je moguće povećati broj odlazaka u kino na nacionalnoj razini i naročito u manjim gradskim sredinama, svjedoče pozitivna iskustva cijelog niza europskih zemalja gdje proliferacija filmskih sadržaja na digitalnim televizijskim kanalima i posredstvom Interneta nije drastično smanjila broj odlazaka stanovnika u kino, nego ih čak i povećala.

Kinematografi su i dalje mjesto gdje Europljani u najvećem broju “zajednički / u društvu s drugima” konzumiraju neki kulturni proizvod (film). I taj moment zajedništva, događaja, zajedničkog izlaska će vjerojatno i dalje biti ono što odlasku u kino daje prednost pred ostalim načinima i mjestima «konzumacije» filmskih sadržaja, bez obzira na konvergentni digitalni svijet u kojem živimo.

Valja držati na umu kako u sve složenijem i sve kaotičnijem digitalnom okolišu, publici biva sve teže odlučiti se za film koji bi htjeli pogledati, a ako odluka unaprijed postoji – film nije lako pronaći. Vidljivost i dostupnost hrvatskog, europskog i nezavisnog filma u kinima i *online* gdje će biti vrlo teško maksimizirati njegov kulturni i dohodovni potencijal, time je dodatno ugrožena. Stoga je nužno udahnuti nov život u navike publike – bilo da ona film gleda u kinima ili putem računarske mreže. Osobito publici u manjim gradskim sredinama valja osigurati što veću prisutnost filma i audiovizualnih djelatnosti kao teme debate (ne samo ponuđenog sadržaja) na svim medijskim platformama.

Riječ je o dugoročnoj strategiji čiji je cilj investirati u buduće ljubitelje filma i pokrenuti promjene koje će donijeti veći izbor audiovizualnih djela dostupnih publici. Razumijevanjem filmske kulture u svom njenom bogatstvu i raznolikosti, kao i osiguranjem uvjeta za njeno širenje, ova strategija pomoći će neposredno i posredno kulturnom i gospodarskom uspjehu hrvatskog audiovizualnog sektora. Digitalno doba u kojem živimo također nam pruža mogućnost da kapitaliziramo na radikalno drukčijim načinima obrazovanja i dostupnosti raznolikog audiovizualnog repertoara jednako svim građanima Republike Hrvatske.

U skladu s time, kao neposredan cilj ovog Nacionalnog programa istaknut je daljnji razvoj kinoprikazivačke mreže i raznolikosti i kvalitete repertoara.

Uz neposredne ciljeve koji proizlaze iz ovog strateškog područja Nacionalnog programa, artikulira se stoga i zahtjev za većom prisutnošću kvalitetnog diskursa o filmu u javnim medijima (HRT), što je preduvjet stvaranja šireg društvenog okvira u kojem će filmsko stvaralaštvo zauzimati visoko vrijednosno mjesto u percepciji i važnosti kulturne proizvodnje.

2.3. Očuvanje audiovizualne baštine i unapređenje javne dostupnosti kulturno vrijednog domaćeg i svjetskog audiovizualnog nasljeđa kao zalag budućnosti

Izgradnja gledateljskih navika publike budućnosti nije moguća bez uvida u nacionalno i svjetsko audiovizualno nasljeđe. Nacionalni filmski i audiovizualni arhivi svjedoče prošlost, propituju sadašnjost i generiraju budućnost. Temeljno svojstvo filma je “da se mijenja dok ga ne gledamo”: novo vrijeme gledanja, znači novo očište i nova otkrivena značenja. Arhivske filmske kolekcije, mogu nam kao publici, iskoristimo li mogućnosti koju nam pruža digitalna tehnologija, dati uvid u sliku nekadašnjeg svijeta i u narative koje je taj svijet o sebi uspostavljao putem univerzalnih medija filma i televizije. Najširoj publici kinotečni repertoar omogućuje putovanje kroz vrijeme, a autorima i drugim filmotvorcima ujedno i poticajno vrelo nadahnuća.

Pojavom mogućnosti trajnog zapisa slike, zvuka i pokreta audiovizualna djela su postala u 20.-tom stoljeću bitna sastavnica kolektivnog sjećanja razvijenih društava, naše kulturne baštine i kao takva zaslužuju punu zaštitu. Osim što je riječ o kulturno značajnim djelima, riječ je i o djelima koja sadrže podatke o razvoju hrvatskog i europskog društva. Pokretne slike predstavljaju važan element u obrazovanju i upoznavanju građana o preispitivanju osnova naše civilizacije.

Europske institucije za očuvanje audiovizualne baštine raspolažu i čuvaju zbirke koje potiču od najranijih dana pojave pokretnih slika do

danas i u njima je pohranjena većina naših osobnih i kolektivnih sjećanja kroz medij pokretnih slika. Te kolekcije predstavljaju neprocjenjivo blago za nacije, za Europu, njenu kulturu, povijest, identitet i njenu audiovizualnu industriju.

Digitalizacija tih zbirki, njihova digitalna distribucija i povećanje njihove javne dostupnosti predstavljaju osnovu svake ozbiljne nacionalne digitalne strategije.

Audiovizualna baština je bitna sastavnica audiovizualne industrije, a poticanje njenog očuvanja, restauracije i iskorištavanja može uvelike doprinijeti poboljšanju kompetitivnosti te industrije.

Pogledajmo samo sljedeće podatke koji se odnose na europsku kinematografiju, koja je samo jedna od sastavnica ukupnog europskog audiovizualnog sektora: oko 1,200 dugometražnih filmova proizvedenih u 2010. godini, gotovo jedna milijarda prodanih kino ulaznica što predstavlja utržak na kinoblagajnama (*box-office*) od gotovo 6,5 milijardi eura, činjenica da je film glavni sadržaj na televizijskim kanalima, da imamo veliko tržište kućnog videa i videa na zahtjev (VOD): sve su to činjenice koje svjedoče da je kinematografija istovremeno predstavlja kritički važnu masu u okviru europske medijske industrije, kao i nezamjenjivo kulturno i povijesno blago.

Rezolucija Europskog vijeća od 26. lipnja 2000. godine o očuvanju i povećanju europskog filmskog nasljeđa naglašava kako “audiovizualna baština može odigrati presudnu ulogu u konsolidaciji kulturnog identiteta europskih zemalja jednako u njihovim zajedničkim aspektima i njihovoj različitosti. Građani će, posebice buduće generacije, kroz medij tih djela imati pristup jednom od

najvažnijih oblika umjetničkog izražavanja u posljednjih 100 godina i jedinstvenom zapisu života, običaja, povijesti i zemljopisa Europe.”

Želimo da publika uživa u i valorizira čitav dijapazon našeg filmskog i audiovizualnog nasljeđa i koristi ga i kao kreativnu inspiraciju i kao obrazovno sredstvo. Budući razvoj i procvat filmske kulture počiva velikim dijelom i na mogućnosti revalorizacije kulturno vrijednog AV nasljeđa. Kako bi to bilo uopće moguće potrebno je da ta naša zajednička baština bude dostupna svima nama.

Učiniti našu bogatu filmsku i audiovizualnu baštinu dostupnom svima, staviti i široj i profesionalnoj publici na raspolaganje raznolik repertoar hrvatskog i svjetskog audiovizualnog stvaralaštva te tako privući novu publiku raznovrsnijem i bogatijem izboru audiovizualnih djela integralni je dio šire kulturne ambicije u čijem je srcu prije svega hrvatski film i hrvatski autori.

Trenutno stanje

Hrvatska javnost trajno trpi osjetan manjak ponude domaćeg, i u nekoj mjeri i svjetskog kinotečnog repertoara, osobito kada je riječ o prikazivanju u kinima. Kao zornu ilustraciju naveli bismo činjenicu da je, samo kad se radi o domaćem dugometražnog igranom filmu, u Hrvatskom filmskom arhivu pohranjeno ukupno 300 naslova hrvatskih dugometražnih igranih filmskih djela, a od te brojke za samo njih 25 postoji arhivski digitalno restaurirani primjerak. No i kod tih 25 naslova riječ je o arhivskom primjerku koji nije dostupan za prikazivanje već koji tek može poslužiti kao osnova za izradu digitalnih distribucijskih kopija na profesionalnom prikazivačkom formatu 2K u slučaju kinoprikazivanja.

Stoga je neophodno što prije osigurati prave uvjete za sustavnu fotokemijsku i digitalnu restauraciju, ali i digitalizaciju našeg kulturno vrijedne audiovizualne baštine jer će u suprotnom izuzetno velik dio hrvatskih klasičnih, baštinskih i ne tako recentnih filmova i audiovizualnih djela biti ne samo fizički nepovratno izgubljeno, već i s potpunim prelaskom tehnologije kinoprikazivanja s analognog na digitalni, ostati i dalje nedostupno domaćoj i svjetskoj publici. Nedostupnost kulturno vrijednog audiovizualnog nasljeđa za širu publiku bez obzira na prikazivačku platformu, predstavlja eroziju javnih vrijednosti.

Potrebno je riješiti pitanje titulara nad hrvatskom AV baštinom kao javnim dobrom

Hrvatska predstavlja iznimku među bivšim socijalističkim zemljama, budući da za razliku od Mađarske, Češke, Poljske, Albanije, Bugarske, Slovenije, a odnedavno i Srbije – nije na adekvatan način i na dobrobit svojih građana riješila pitanje vlasništva nad filmskim djelima nastalim prije 1991. Nepochinjivo vrijedna filmska baština u procesu privatizacije filmskih poduzeća dospjela je – i to neprodana i nekupljena – u nedovoljno dokumentirani i ne posve transparentni posjed novih uprava starih poduzeća, postavljenih od novih vlasnika.

Partikularni interesi i česti poslovni problemi spomenutih novih upravljača hrvatske filmske baštine predstavljaju prepreku u omogućavanju jednakopravnog pristupa audiovizualnom nasljeđu i kapitalnim djelima hrvatske kulture. Najveći problem, međutim jest onemogućenost dostupnih EU fondova da pomognu u skupom procesu obnove i digitalizacije vrijedne hrvatske baštine, a sve iz opisanih razloga.

Rješenjem problema titulara, bit će moguće pokrenuti nužno potrebne nacionalne inicijative po modelu javnog-privatnog partnerstva koje su neke europske zemlje iskoristile da bi digitalizirale barem jedan dio svoje audiovizualne građe i učinile je dostupnom javnosti, a na prvom mjestu osigurati preduvjete za povlačenje sredstava iz europskih strukturnih fondova za posebne projekte digitalizacije AV baštine.

Ne riješi li Hrvatska ovaj problem, postoji opasnost da Hrvatski filmski arhiv (p)ostane deponij artefakata kojima nitko nema pristupa, a hrvatski ostatak će bez važnog isječka svog kolektivnog pamćenja.

Osnovne pretpostavke za ostvarenje ovih nastojanja su: stvaranje novog zakonskog okvira na razini RH koji bi omogućio veću dostupnost i vidljivost hrvatske audiovizualne baštine; dovršetak nacionalnog projekta Hrvatske kinoteke rješavanjem njezina neodgovarajućeg rezidentnog statusa u sklopu Hrvatskog državnog arhiva; osiguranje dodatnih spremišnih prostora Hrvatskom filmskom arhivu kao i sredstava nužno potrebnih za očuvanje i obnovu domicilne građe i adekvatnog kataloga svjetske klasike nastavak prikupljanja, očuvanja i prezentacije neprofesijske i druge filmske građe u sklopu postojećih aktivnosti Hrvatskog filmskog saveza; poticanje osnutka regionalnih filmskih arhiva u okviru polivalentnih regionalnih filmskih centara u cilju promicanja audiovizualne kulture i razvitka regionalnih resursa na području audiovizualnih djelatnosti; osiguravanje uvjeta za povrat i/ili obradu filmske građe značajne za Hrvatsku, a koja se trenutno nalazi pohranjena i u vlasništvu republika bivše države

Prioriteti u financiranju trebali bi biti: obnova i digitalizacija domicilne audiovizualne građe; nabava adekvatnog kataloga svjetske klasike;

prikupljanje, zaštita i restauracija profesijske i neprofesijske filmske građe; izrada baze podataka i očevidnika imalaca cjelokupne pohranjene audiovizualne baštine u Republici Hrvatskoj te agregacija iste u širi nacionalni projekt Digitalizacije hrvatske baštine i posredno u agregatore na europskoj razini, poput Europeane.

Partneri u provedbi: Hrvatski audiovizualni centar, Hrvatski državni arhiv, Ministarstvo državne imovine, Ministarstvo kulture, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije; Ministarstvo znanosti i obrazovanja; Državni ured za razvoj digitalnog društva.

2.4. Hrvatska u procesu formiranja jedinstvenog digitalnog tržišta

Digitalna agenda za Europu (DAE) inicijativa je Europske komisije u okviru Strategije Europa 2020. i jedan od glavnih prioriteta Europske komisije tijekom njenog petogodišnjeg mandata od 2014. do 2019. godine.

Strategija jedinstvenog digitalnog tržišta za Europu, usvojena 6. svibnja 2015. godine, obuhvatila je niz ciljanih mjera, među kojima se značajan broj njih odnosio izravno na audiovizualni sektor. Pritom su od strane Europske komisije bile posebno istaknute sljedeće: uspostava, po mišljenju Komisije, modernijeg i europskog zakonodavnog okvira za autorska prava (moguća revizija europskog zakonodavstva u području zaštite autorskih i srodnih prava, uključujući reviziju Direktive Vijeća 93/83/EEZ o koordinaciji određenih pravila s obzirom na autorsko pravo i srodna prava koja se odnose na satelitsko emitiranje i kabelsko reemitiranje), te preispitivanje i po potrebi izmjena osnovnog europskog zakonodavnog okvira za audiovizualne medijske usluge (Europska direktiva o audiovizualnim medijskim uslugama).

Ambicija Europske komisije da uspostavi jedinstveno digitalno tržište u Europi pred europski, a time i hrvatski audiovizualni sektor, postavila je i nastavlja postavljati mnoge izazove. Stvaranje jedinstvenog digitalnog tržišta u Europi s jedne strane predstavlja priliku da se kapitalizira na prednostima koje pružaju digitalne tehnologije, a u cilju što veće europske inovativnosti i gospodarskog

rasta, otvaranja radnih mjesta, jačanja europske audiovizualne industrije i samim time jačanja kulturne raznolikosti na dobrobit europskih građana. S druge strane predstavlja ozbiljan izazov jer je nužno osigurati da se to sve odvija na održiv način i da proizvođačima u audiovizualnom sektoru bude ostavljena sloboda da se prilagode digitalnoj promjeni na način na koji im to najviše odgovara.

Hrvatski audiovizualni centar, zajedno s kolegama iz filmskih i audiovizualnih fondova drugih europskih zemalja okupljenih u mrežnoj organizaciji EFADs (European Film Agencies Directors) zauzeo je već 2015. godine zajedničko stajalište. U srži tog zajedničkog stajališta je želja da film bude u srcu šire europske digitalne ekonomije i da odigra značajnu ulogu u ostvarenju cilja Europske komisije: uspostavi jedinstvenog digitalnog tržišta.

Digitalno okruženje kojem svjedočimo proteklih godina ima većinom pozitivan predznak jer je osnažilo ponudu i stvorilo mnoštvo novih mogućnosti za stvaranje i distribuciju audiovizualnih djela. U tom svojem pozitivnom aspektu razvoj digitalnog tržišta predstavlja ekonomsku i kulturnu priliku za Europu. Pojačanu potražnju za visokokvalitetnim i filmovima i televizijskim serijama koje odražavaju raznovrsni svakodnevni život i kulturu Europe treba smatrati glavnim motorom kreativnog, kulturnog i ekonomskog razvoja EU.

Uspostava jedinstvenog europskog digitalnog tržišta prilika je da se poveća cirkulacija europskih audiovizualnih djela – u korist europske filmske i audiovizualne industrije i time svih građana Europe. No pri tome nikako ne smijemo smetnuti s uma činjenicu da je financiranje i distribucija europskog filma često složen proces pun izazova. Stoga je izuzetno važno da kreatori javnih politika u predstojećim

prilagodbama postojećih europskih i zakonodavnih okvira to učine na način koji će u konačnici tijekom vremena doprinijeti širenju načela kulturne raznolikosti, a ne njegovom poništenju. U tom smislu naročito je važno da se pronađe način kako bi se stimulirala online distribucija europskih audiovizualnih djela u konačnici ona doprinosi financiranju, produkciji i distribuciji europskih audiovizualnih djela.

U većini europskih zemlja domaći film je popularan kod gledatelja, a u nekim zemljama tržišna pozicija nacionalnog proizvoda je izrazito jaka kada se uzme u obzir relativan opseg njihove domaće audiovizualne industrije. Isto tako, u Europi često koproduciraмо i kroz taj oblik prekogranične suradnje razmjenjujemo svoje kreativne i tehničke vještine te udružujemo izvore financiranja.

Financiranje europskog filma je mnogostruk i osjetljiv proces. Filmski produkcijski sektor u Europi većinom čine nezavisne produkcijske tvrtke koje kako bi filmove proizvodile i distribuirale u velikoj mjeri ovise o financiranju iz nacionalnih i europskih javnih fondova, koji predstavljaju prijeko nužan korektor tržišta. Veličina javnog doprinosa varira od države do države u smislu obima javnih potpora kao i političkog i zakonodavnog okruženja nacionalnih audiovizualnih djelatnosti. Kada je riječ o privatnom sektoru u Europi, njegova ulaganja su većinom visokorizična ulaganja u djelatnost produkcijskih i distribucijskih tvrtki, a investicije s tržišta kapitala u europsku audiovizualnu industriju su izrazito ograničene.

Razvoj digitalnog okruženja odražava se na strukturu financiranja europskog filma. Proliferacija digitalnih medijskih usluga u nekoliko posljednjih godina rezultirala je još većom fragmentacijom europskog filmskog tržišta i fragmentacijom prihoda. Uočen je vrlo značajan pad prihoda od tzv. "fizičkih medija" poput DVD-a, kao i pad prihoda od

prodaje prava zemaljskim prikazivačima i pay-TV-a. *Online* gledatelji u sve u većem broju preferiraju korištenje pretplatničkih VOD-servisa, ili servisa koji se financiraju oglašavanjem, što znači puno manje prihode za imatelje prava (autore i producente) no kad je riječ o tradicionalnim distribucijskim servisima.

Ovaj pad u prihodima, koji se odražava na budućnost audiovizualne proizvodnje u Europi, ne može se kompenzirati isključivo iz javnih izvora, a novi globalni digitalni distributeri, odnosno distribucijski kanali još se uvijek nisu iskazali kao stvarni investitori u lokalna audiovizualna djela kroz mehanizme pred-otkupa prava na prikazivanje. Ujedno, isti zasad koriste pravne praznine izbjegavajući zakonske doprinose audiovizualnim proračunima zemalja koje su dosegli ponudom svojih usluga. Također, iluzorno je očekivati da će baš svi biti zainteresirani da odigraju svoju ulogu u financiranju europskih filmskih djela. Stoga je strateški vrlo važno osigurati obavezne mehanizme većeg ulaganja novih *online* servisa u europska djela, u istoj mjeri kao kad je riječ o već duži niz godina etabliranim igračima, kao što su kinoprikazivači, distributeri te javne i privatne televizije.

Ovo predstavlja još veći izazov kada se uzme u obzir i daljnja dominacija filmova koje distribuiraju američki *majors* tj. holivudski veliki studiji na europskom tržištu. Ti studiji koriste mnogobrojne pogodnosti poput velikog domaćeg tržišta s jedinstvenim jezikom, što im daje prednost u europskoj distribuciji s početnim niskim troškovima u odnosu na europska audiovizualna djela. Ta dominacija više nije samo u kinima ili na televizijama nego se inercijom "precrtala" i na digitalni sektor.

Iz svega gore navedenog jasno je da na nacionalnoj i europskoj razini treba raditi na tome da se u procesu revidiranja zakonodavnog europskog okvira osigura održivo i pravično jedinstveno digitalno tržište u Europi

Partnerstvo između privatnog i javnog sektora čini okosnicu europskog filmskog sektora. Iz perspektive zemalja članica europski zakonodavni okvir treba biti dovoljno fleksibilan da dopusti razvoj digitalnih politika i sustava financijske potpore koji odgovaraju nacionalnim strukturama, prilikama i vizijama razvoja.

Iz paneuropske i globalne perspektive Europa bi trebala podržati digitalne “igrače” uz uvjet da oni se obvežu da će raditi na održanju održivog i posebnog europskog audiovizualnog tržišta. Zauzvrat tradicionalni igrači trebali bi biti otvoreni prema restrukturiranju tržišta na dobrobit svih.

Budući EU zakonodavni okvir trebao bi itekako voditi računa da se stvori tzv. *level playing field* između europskih i globalnih čimbenika na tržištu. U Europi *level playing field* znači da svi sudionici na tržištu moraju sudjelovati i doprinostiti stvaranju lokalnog sadržaja i da se moraju pridržavati nacionalnih odredbi, kao i ustanovljenih zajedničkih europskih normi, primjerice u oglašavanju i zaštiti maloljetnika. *Level playing field* isto tako znači da svi tržišni sudionici trebaju imati istu startnu mogućnost da uspiju na tržištu koje je u kulturnom, umjetničkom i gospodarskom smislu bogato ali isto tako i fragmentirano.

Osigurati što veću dostupnost i promociju europskih audiovizualnih djela na digitalnim platformama koje operiraju u Europi, bilo da se radi o nacionalnim ili međunarodnim digitalnim platformama

Nacionalni i međunarodni VOD operateri predstavljaju značajnu priliku za razvoj europskog filma i njegove vidljivosti. Digitalne poslovne strategije dizajnirane su da nude visokokvalitetne filmske i audiovizualne kataloge koje karakterizira veliki stupanj fleksibilnosti što se tiče ponude sadržaja u okviru postojećeg europskog autorsko-pravnog zakonodavnog okvira. Digitalni operateri bi zauzvrat trebali u svoje poslovne strategije integrirati mjere kojima je cilj ojačati europski filmski sektor, ne samo tako što će ulagati u financiranje europskih audiovizualnih djela, već i pomoći učinkovitoj promociji, vidljivosti i dostupnosti europskih audiovizualnih djela na svojim platformama.

Jer smisao jedinstvenog europskog digitalnog tržišta nije samo da bi ono trebalo biti “bez granica” već bi trebalo ponuditi nove mogućnosti europskim građanima da uživaju u bogatstvu europske filmske i audiovizualne kulture, što se jednim dijelom može ostvariti većom ponudom zakonski dostupnog europskog filma.

Isto tako neobično je važno da javni sudionici imaju uvid u podatke o tržišnim pozicijama VOD-servisa na nacionalnoj i europskoj razini, kako bi mogli s pravim informacijama analizirati trendove na tržištu i kako bi osigurali da javne politike i javne potpore budu učinkovite.

Osigurati stabilan i jasan zakonodavni okvir po pitanju autorskih prava

Stabilan i jasan zakonodavni okvir po pitanju autorskih prava koji osigurava naknade za autore audiovizualnih djela i omogućuje nadzor nad eksploatacijom audiovizualnih djela na različitim teritorijima u osnovi je poslovnih modela audiovizualnog sektora u cijelom svijetu.

Princip "teritorijalnosti" na kojem počiva cijeli svjetski ekosistem financiranja filmskih i audiovizualnih djela mora se održati

Pri tome valja istaknuti da princip teritorijalnosti nije sinonim za "geoblokiranje". Naprotiv, taj princip je nužan kako bi se osigurala ravnoteža između ponude (autori i producenti) i potražnje (medijski servisi). On omogućuje kreativni rizik i kao takav je preduvjet budućih ulaganja u visokokvalitetna europska audiovizualna djela. Postojeći europski zakonodavni okvir, kada je riječ o autorskim pravima, u potpunosti ispunjava svoju svrhu i nije ometač ili prepreka putovanju europskog filma onkraj granica, odnosno njihovoj dostupnosti van zemalja proizvodnje. Pragmatično poboljšanje principa "prenosivosti" audiovizualnih sadržaja, uz još čvršće osiguranje zaštite autorskih prava u digitalnom dobu treba biti prioritet svake akcije Europske unije na ovom području.

Dugoročni ciljevi ovog strateškog područja Nacionalnog programa nalažu da bi prije svega bilo potrebno:

- Potaknuti televizije s nacionalnom koncesijom na konsolidiranje i snažni razvoj digitalnih platformi za izravno preuzimanje programa, a osobito u dijelu ponude usluge na zahtjev.
- Pokrenuti snažan nacionalni ili regionalni filmski portal s uslugama na zahtjev.
- Izboriti prodor hrvatskih filmskih djela na vodeće europske i svjetske platforme, te osigurati adekvatni algoritamski položaj istih djela.
- Uz zakonodavne radnje, pokrenuti pregovore i sporazume nositelja autorskih prava za jedinstvene uvijete eksploatacije

djela na digitalnim platformama, uz osiguravanje eventualno povlaštenih uvjeta na edukativnim servisima koje ćemo razvijati uz korisnička ograničenja i nadzirani doseg.

Partneri u provedbi: televizije s nacionalnom koncesijom, televizije s regionalnom i gradskom koncesijom, pružatelji audiovizualnih medijskih usluga na zahtjev, telekomi, strukovne udruge (autori), Agencija za elektroničke medije

Popis tabličnih priloga:

1. Hrvatski filmovi na najznačajnijim svjetskim festivalima (2010.-2016.)
2. Potpore Eurimagesa (2010.-2015.)
3. Program MEDIA 2007.-2013. i Program Kreativna Europa – Potprogram MEDIA 2014.-2020. (2010.-2016.)
4. Producirani filmovi (2010.-2016.)
5. Program mjera poticaja (2012.-2015.)
6. Ukupne potpore po javnim pozivima HAVC-a (2010.-2016.*)
7. Potpore po javnim pozivima za proizvodnju audiovizualnih djela i filmske koprodukcije s manjinskim hrvatskim udjelom (2010.-2016.*)
8. Potpore po javnim pozivima za poticanje komplementarnih djelatnosti (2010.-2016.)
9. Potpore za razvoj scenarija i razvoj projekata audiovizualnih i televizijskih djela (2010.-2016.*)
10. Posebni sporazumi (2010.-2016.)
11. Projekt digitalizacije nezavisnih kinoprikazivača (2013.-2016.)
12. Struktura kinoprikazivačkog sektora (2009.-2016.)
13. Podaci o gledanosti (2009.-2016.)
14. Najgledaniji filmovi u distribuciji (1992.-2016.)
15. Ljestvica gledanosti hrvatskog filma (1992.-2016.)

1. HRVATSKI FILMOVI NA NAJZNAČAJNIJIM SVJETSKIM FESTIVALIMA

Festival	Naslov filma	Festivalski program	Nagrade
2010.			
Annecy International Animation Film Festival	<i>Nespavanje ne ubija</i>	Konkurencija kratkometražnih filmova	
Annecy International Animation Film Festival	<i>Moj put</i>	Konkurencija kratkometražnih filmova	
Annecy International Animation Film Festival	<i>Miramare</i>	Program diplomskog filma	
Annecy International Animation Film Festival	<i>Duga</i>	Kratkometražni film – izvan konkurencije	
Berlin International Film Festival	<i>Žuti mjesec</i>	Konkurencija kratkometražnih filmova	
Berlin International Film Festival	<i>Na putu</i>	Natjecateljski program (Službena selekcija)	
Cannes International Film Festival	<i>Miramare</i>	Cinefondation	
Clermont-Ferrand – International Short Film Festival	<i>Tulum</i>	Međunarodni natjecateljski program	
IDFA – International Documentary Festival Amsterdam	<i>Selo bez žena</i>	Reflecting Images – Panorama	
International Film Festival Rotterdam	<i>Kenjac</i>	Bright Future	
Karlovy Vary International Film Festival	<i>Neka ostane među nama</i>	Natjecateljski program (Službena selekcija)	Nagrada za najbolju režiju Europa Cinemas Label Award
Karlovy Vary International Film Festival	<i>Ostavljani</i>	Natjecateljski program East of the West	
2011.			
Clermont-Ferrand – International Short Film Festival	<i>Nespavanje ne ubija</i>	Lab Competition	
Hot Docs	<i>Marijine</i>	Next	
Karlovy Vary International Film Festival	<i>Soba 304</i>	Natjecateljski program (Službena selekcija)	Posebno priznanje žirija za glazbu
Karlovy Vary International Film Festival	<i>Marijine</i>	Natjecateljski program East of the West	Nagrada FEDEORA
Locarno Film Festival	<i>Imaš ti neku priču?</i>	Pardi di domani – Short Film Competition	
Rotterdam International Film Festival	<i>Onda vidim Tanju</i>	Spectrum Shorts	
2012.			
Berlin International Film Festival	<i>Parada</i>	Panorama	Nagrada publike Posebno priznanje Ekumenskog žirija Nagrada Victory Column
Cannes / Semaine de la Critique	<i>Posljednja ambulanta kola Sofije</i>	Konkurencija dugometražnih filmova	France 4 Visionary Award
Clermont-Ferrand – International Short Film Festival	<i>Dove sei, amor mio</i>	Međunarodni natjecateljski program	

Clermont-Ferrand – International Short Film Festival	<i>Otac</i>	Međunarodni natjecateljski program	
IDFA – International Documentary Festival Amsterdam	<i>Posljednja ambulantna kola Sofije</i>	Panorama – Best of Fests	
International Short Film Festival Oberhausen	<i>Le Samourai</i>	Međunarodni natjecateljski program	
International Short Film Festival Oberhausen	<i>Zimica</i>	Međunarodni natjecateljski program	
International Short Film Festival Oberhausen	<i>The Spectres of Veronica</i>	MuVi	
Karlovy Vary International Film Festival	<i>Posljednja ambulantna kola Sofije</i>	Natjecateljski program dokumentarnog filma	Grand Prix – Najbolji dokumentarni film
San Sebastian Film Festival	<i>Košnice</i>	International Film Students Meeting	

2013.

Berlin International Film Festival	<i>Obrana i zaštita</i>	Forum	
Berlin International Film Festival	<i>Krugovi</i>	Forum	Nagrada Ekumenskog žirija
Clermont-Ferrand – International Short Film Festival	<i>Otac</i>	Međunarodni natjecateljski program	
Hot Docs	<i>Gangster te voli</i>	World Showcase	
IDFA – International Documentary Festival Amsterdam	<i>Kismet</i>	Konkurencija srednjometražnog filma	
International Film Festival Rotterdam	<i>Presuda</i>	Spectrum Shorts	
International Film Festival Rotterdam	<i>Iza ogledala</i>	Signals Regained	
International Short Film Festival Oberhausen	<i>Site Selection</i>	Međunarodni natjecateljski program	
Karlovy Vary International Film Festival	<i>Svećenikova djeca</i>	Natjecateljski program (Službena selekcija)	
Karlovy Vary International Film Festival	<i>Gangster te voli</i>	Natjecateljski program dokumentarnog filma	
Karlovy Vary International Film Festival	<i>Baršunasti teroristi</i>	Natjecateljski program East of the West	Nagrada FEDEORA
Karlovy Vary International Film Festival	<i>Adria Blues</i>	Natjecateljski program East of the West	
Karlovy Vary International Film Festival	<i>Dvojina</i>	Natjecateljski program East of the West	
Karlovy Vary International Film Festival	<i>Okupacija, 27. slika</i>	Povratak korijenima	
Sundance Film Festival	<i>Krugovi</i>	World Cinema	Posebna nagrada žirija

2014.

Anncy International Animation Film Festival	<i>Slom</i>	Program diplomskog filma	
Berlin International Film Festival	<i>Baršunasti teroristi</i>	Forum	Nagrada publike
Cannes / Semaine de la Critique	<i>Kokoška</i>	Konkurencija kratkometražnih filmova	
Clermont-Ferrand – International Short Film Festival	<i>Skriveni talent</i>	L'ecole va au cinema	
Clermont-Ferrand – International Short Film Festival	<i>Otac</i>	Collections	
IDFA – International Documentary Festival Amsterdam	<i>Baršunasti teroristi</i>	World Showcase	
International Film Festival Rotterdam	<i>Ljubavna odiseja</i>	International Competition	

International Film Festival Rotterdam	<i>Tlo pod nogama</i>	Spectrum Shorts	
International Film Festival Rotterdam	<i>Sitna ptica</i>	Spectrum Shorts	
International Film Festival Rotterdam	<i>Mama Europa</i>	Signals Regained	
International Short Film Festival Oberhausen	<i>Najmanji</i>	Međunarodni natjecateljski program	
International Short Film Festival Oberhausen	<i>U ime naroda</i>	Međunarodni natjecateljski program	
Karlovy Vary International Film Festival	<i>Autofocus</i>	Natjecateljski program dokumentarnog filma	Najbolji kratkometražni film
Karlovy Vary International Film Festival	<i>Spomenik Michaelu Jacksonu</i>	Natjecateljski program East of the West	
Locarno Film Festival	<i>Cure – Život druge</i>	Međunarodni natjecateljski program	
Locarno Film Festival	<i>Otok ljubavi</i>	Piazza Grande	
Toronto International Film Festival	<i>Kosac</i>	Contemporary World Cinema	
Toronto International Film Festival	<i>Itsi Btsi</i>	Contemporary World Cinema	
Venice International Film Festival	<i>Takva su pravila</i>	Horizonti	Najbolje glumačko ostvarenje – Emir Hadžihafizbegović
Venice International Film Festival	<i>Ničije dijete</i>	Settimana della critica	Nagrada publike, nagrada Udruženja filmskih kritičara Europe i Mediterana FEDEORA za najbolji scenarij i nagrada Svjetskog udruženja filmskih kritičara FIPRESCI za najbolji film u dvama programima, Tjednu kritike i Horizontima

2015.

Anancy International Animation Film Festival	<i>Život s Hermanom H. Rottom</i>	Konkurencija kratkometražnih filmova	
Anancy International Animation Film Festival	<i>Vučje igre</i>	Konkurencija studentskih filmova	
Anancy International Animation Film Festival	<i>Miramare</i>	Žene u animaciji – posebni program	
Berlin International Film Festival	<i>Piknik</i>	Generation 14plus	
Cannes International Film Festival	<i>Zvizdan</i>	Un Certain Regard	Nagrada žirija
Clermont-Ferrand – International Short Film Festival	<i>A.D.A.M.</i>	3D	
International Film Festival Rotterdam	<i>Kosac</i>	Spectrum	
International Film Festival Rotterdam	<i>Manjača</i>	Spectrum Shorts	
International Film Festival Rotterdam	<i>Da je kuća dobra i vuk bi je imao</i>	Signals: Really? Really!	
International Film Festival Rotterdam	<i>Velike stijene</i>	Signals: Really? Really!	
International Film Festival Rotterdam	<i>Don Kihot</i>	Signals: Really? Really!	
International Short Film Festival Oberhausen	<i>Levitacija</i>	Međunarodni natjecateljski program	
International Short Film Festival Oberhausen	<i>Arheo 29</i>	3D	
Karlovy Vary International Film Festival	<i>Ti mene nosiš</i>	Natjecateljski program East of the West	

Karlovy Vary International Film Festival	<i>Takva su pravila</i>	Another View	
Karlovy Vary International Film Festival	<i>Kosac</i>	Izbor kritičara Varietyja	
Karlovy Vary International Film Festival	<i>Zvizdan</i>	Horizonti	
San Sebastian Film Festival	<i>Vrapci</i>	Natjecateljski program	Zlatna školjka za najbolji film
Toronto International Film Festival	<i>Vrapci</i>	Contemporary World Cinema	
Toronto International Film Festival	<i>Full Contact</i>	Platforma	
Venice International Film Festival	<i>Belladonna</i>	Horizonti	Najbolji kratkometražni film
Venice International Film Festival	<i>Trema</i>	Horizonti	

2016.

Annecy International Animation Film Festival	<i>Planemo</i>	Konkurencija kratkometražnih filmova	
Annecy International Animation Film Festival	<i>Dota</i>	Kratkometražni film – izvan konkurencije	
Berlin International Film Festival	<i>S one strane</i>	Panorama	Europa Cinemas Label: posebno priznanje žirija
Cannes / Quinzaine des Réalisateurs	<i>Zvir</i>	Konkurencija kratkometražnih filmova	Posebno priznanje
Cannes International Film Festival	<i>Sieranevada</i>	Natjecateljski program (Službena selekcija)	
Clermont-Ferrand – International Short Film Festival	<i>Piknik</i>	Međunarodni natjecateljski program	
International Short Film Festival Oberhausen	<i>Kraj</i>	Međunarodni natjecateljski program	
International Short Film Festival Oberhausen	<i>Novi Južni Zagreb</i>	Međunarodni natjecateljski program	
Karlovy Vary International Film Festival	<i>Houston, imamo problem!</i>	Natjecateljski program East of the West	
Karlovy Vary International Film Festival	<i>Kuća drugih</i>	Natjecateljski program East of the West	Najbolji film
Karlovy Vary International Film Festival	<i>Turizam!</i>	Future Frames	
Karlovy Vary International Film Festival	<i>S one strane</i>	Horizons	
Karlovy Vary International Film Festival	<i>Dobra žena</i>	Horizons	
Rotterdam International Film Festival	<i>Sve, još uvijek, u orbiti</i>	Natjecateljski program kratkometražnog filma	
Rotterdam International Film Festival	<i>Tu tamo</i>	As Long As it Takes: Voices	
Rotterdam International Film Festival	<i>Belladonna</i>	As Long As it Takes: Short Stories	
Rotterdam International Film Festival	<i>Minotaur</i>	Birght Future: Mid-length	
Rotterdam International Film Festival	<i>Puni udar</i>	Limelight (nenatjecateljski)	
Rotterdam International Film Festival	<i>Zvizdan</i>	Limelight (nenatjecateljski)	
Sundance Film Festival	<i>Belladonna</i>	Natjecateljski program kratkometražnog filma	
Sundance Film Festival	<i>Dobra žena</i>	Natjecateljski program	
Toronto International Film Festival	<i>Po čovika</i>	Short Cuts	

Toronto International Film Festival

Toronto International Film Festival

Venice Days / Giornate degli autori

Venice International Film Festival

Sieranevada

Kada se moj otac pretvorio u grm

Ne gledaj mi u pijat

Sretno, Orlo!

Masters

Kids

Natjecateljski program

Horizonti

2. POTPORE EURIMAGESA

	Iznos godišnje hrvatske članarine	Potpore većinskim hrvatskim produkcijama	Potpore manjinskim hrvatskim produkcijama	Ukupne potpore
2010.	106.691,50	180.000,00	550.000,00	730.000,00
2011.	106.928,90	310.000,00	629.520,00	939.520,00
2012.	116.235,00	180.000,00	690.000,00	870.000,00
2013.	116.535,00	460.000,00	85.000,00	545.000,00
2014.	119.777,00	340.000,00	1.157.000,00	1.497.000,00
2015.	133.169,00	460.000,00	527.426,00	987.426,00
2010.-2015.	699.336,40	1.930.000,00	3.638.946,00	5.568.946,00

*svi iznosi u eurima

3. PROGRAM MEDIA (2007. - 2013) I PROGRAM KREATIVNA EUROPA - POTPROGRAM MEDIA (2014. - 2020.)

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2010.-2016.
PROGRAM MEDIA (2007. - 2013.)								
NEZAVISNI PRODUCENTI								
Razvoj pojedinačnih projekata	55.000,00	50.000,00	78.100,00	105.000,00				288.100,00
Razvoj skupnih projekata		126.000,00						126.000,00
i2i Audiovisual		8.642,00						8.642,00
DISTRIBUCIJA								
Selektivna potpora	109.000,00	73.600,00	68.300,00	53.100,00				304.000,00
Automatska potpora - dodatno ulaganje		85.795,00	153.524,00					239.319,00
Automatska potpora - stvaranje potencijalnih sredstava	95.376,00	105.589,00	106.587,00	222.131,00				529.683,00
KINO								
Digitalizacija kina			60.000,00	20.000,00				80.000,00
Kinomreže - Europa Cinemas	67.662,00	73.589,00	86.048,00	79.800,00				307.099,00
FESTIVALI	123.000,00	123.000,00	122.710,00	143.679,00				512.389,00
USAVRŠAVANJE			24.000,00	24.000,00				48.000,00

PROGRAM KREATIVNA EUROPA - POTPROGRAM MEDIA (2014. - 2020.)

NEZAVISNI PRODUCENTI

Razvoj pojedinačnih projekata					140.000,00	205.000,00	105.000,00	450.000,00
Razvoj skupnih projekata						73.000,00		73.000,00

DISTRIBUCIJA

Selektivna potpora					90.300,00	85.100,00	60.900,00	236.300,00
Automatska potpora - dodatno ulaganje					96.879,00	152.782,00	131.988,00	381.649,00
Automatska potpora - stvaranje potencijalnih sredstava					128.124,00			128.124,00

KINO

Kinomreže - Europa Cinemas						108.548,00	106.856,00	215.404,00
----------------------------	--	--	--	--	--	------------	------------	------------

FESTIVALI

					149.000,00	149.000,00	76.000,00	374.000,00
--	--	--	--	--	------------	------------	-----------	------------

USAVRŠAVANJE

					24.000,00	24.000,00	24.000,00	72.000,00
--	--	--	--	--	-----------	-----------	-----------	-----------

**RAZVOJ PUBLIKE
(hrvatski partneri)**

					60.000,00			60.000,00
--	--	--	--	--	-----------	--	--	-----------

UKUPNO	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2010.-2016.
PROGRAM MEDIA (2007. - 2013.)	450.038,00	646.215,00	699.269,00	647.710,00				
PROGRAM KREATIVNA EUROPA - POTPROGRAM MEDIA (2014. - 2020.)					688.303,00	797.430,00	504.744,00	
OBA PROGRAMA								4.433.709,00

*svi iznosi u eurima

4. PRODUCIRANI FILMOVI

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2010.-2016.
IGRANI								
Dugometražni	13	17	13	20	22	15	16	116
Kratkometražni	21	26	31	24	30	44	33	209
Ukupno	34	43	44	44	52	59	49	325
DOKUMENTARNI								
Dugometražni	5	9	11	12	12	14	17	80
Srednjometražni	2	5	8	7	9	9	13	53
Kratkometražni	11	11	8	11	9	16	24	90
Ukupno	18	25	27	30	30	39	54	223
ANIMIRANI								
Dugometražni	1	0	1	0	0	0	0	2
Kratkometražni	19	21	20	11	28	20	16	135
Ukupno	20	21	21	11	28	20	16	137
EKSPERIMENTALNI								
Dugometražni	0	0	0	1	1	0	1	3
Kratko- i srednjometražni	12	15	11	11	13	18	18	98
Ukupno	12	15	11	12	14	18	19	101
UKUPNO SVI RODOVI								
Dugometražni	19	26	25	33	35	29	34	201
Kratko- i srednjometražni	65	78	78	64	89	107	104	585
Ukupno	84	104	103	97	124	136	138	786

*Pet filmova je hibridno; ukupni broj filmova je 781 (odstupanje 0.64%)

5. PROGRAM MJERA POTICAJA

	<i>Ukupna lokalna potrošnja</i>	<i>Iznos poticaja</i>
2012.		
Diana	5.695.565,11	1.012.735,70
Na putu s Elsom	4.438.065,01	768.527,77
Igra prijestolja (3. sezona)	6.810.225,91	1.362.045,18
Zagorjela ljubav	4.803.834,31	918.225,40
Cure – Život Druge	2.838.708,48	512.870,20
Ukupno	24.586.398,82	4.574.404,25

	<i>Ukupna lokalna potrošnja</i>	<i>Iznos poticaja</i>
2013.		
Domoljub	4.060.628,44	678.379,54
Otok ljubavi	6.084.944,21	1.002.746,29
Igra prijestolja (4. sezona)	38.312.152,41	7.662.430,48
Itsi Bitsi	9.548.485,12	1.620.287,48
Ukupno	58.006.210,18	10.963.843,79

	<i>Ukupna lokalna potrošnja</i>	<i>Iznos poticaja</i>
2014.		
Borgia (3. sezona)	9.530.952,59	1.897.583,78
Božić na suncu	6.179.979,54	1.127.689,04
Jonathan Strange i gdn Norrell	3.373.150,18	631.600,04
Full Contact	3.995.660,20	675.336,09
Winnetouove žene	4.963.719,64	898.403,32
Igra prijestolja (5. sezona)	40.113.392,39	7.948.527,55
Iskopina (1. sezona)	10.835.782,49	2.110.156,50
Čekaj me	3.884.911,24	643.678,50
Ukupno	82.877.548,27	15.932.974,82

	<i>Ukupna lokalna potrošnja</i>	<i>Iznos poticaja</i>
2015.		
Iskopina (2. sezona)	20.993.343,06	4.182.242,55
Obožavatelj	5.293.177,07	970.424,43
Granice zločina (3. sezona)	5.345.119,79	955.170,26
Uzvodno rijekom	3.280.293,62	578.126,26
Chris the Swiss	8.027.620,22	1.175.008,33
Jezero	47.998.468,36	9.068.749,67
Winnetou	41.787.099,66	8.063.756,96
Odiseja	6.980.031,32	1.251.293,12
Odjel za umorstva Split (I i II)	11.982.021,99	2.198.470,20
Kada se moj otac pretvorio u grm	4.099.985,42	791.389,26
Ukupno	155.787.160,51	29.234.631,04

UKUPNO 2012.-2015.	<i>Ukupna lokalna potrošnja</i>	<i>Iznos poticaja</i>
	321.257.317,78	60.705.853,90

6. UKUPNE POTPORE PO JAVNIM POZIVIMA

	<i>iznos (kn)</i>	<i>udio</i>	<i>iznos (kn)</i>	<i>udio</i>	<i>iznos (kn)</i>	<i>udio</i>
JAVNI POZIVI	2010.		2011.		2012.	
PROIZVODNJA AV DJELA	42.722.716,54	74,50%	45.804.750,00	75,16%	27.314.105,73	62,31%
proizvodnja	35.957.283,00		41.224.750,00		22.141.857,40	
manjinske koprodukcije	6.765.433,54		4.580.000,00		5.172.248,33	
RAZVOJ AV I TV DJELA	2.675.000,00	4,66%	2.405.000,00	3,95%	3.121.100,00	7,12%
KOMPLEMENTARNE DJELATNOSTI	11.656.225,73	20,33%	12.453.357,50	20,43%	13.180.237,00	30,07%
POSEBNI SPORAZUMI	295.000,00	0,51%	280.000,00	0,46%	220.000,00	0,50%
Rijeka i Split	295.000,00		280.000,00		220.000,00	
ADU						
UKUPNO	57.348.942,27		60.943.107,50		43.835.442,73	

	<i>iznos (kn)</i>	<i>udio</i>	<i>iznos (kn)</i>	<i>udio</i>	<i>iznos (kn)</i>	<i>udio</i>
JAVNI POZIVI	2013.		2014.		2015.	
PROIZVODNJA AV DJELA	36.766.909,00	65,78%	48.574.724,00	72,25%	55.874.967,70	76,43%
proizvodnja	32.523.409,00		41.854.724,00		50.507.097,70	
manjinske koprodukcije	4.243.500,00		6.720.000,00		5.367.870,00	
RAZVOJ AV I TV DJELA	3.994.800,00	7,15%	5.280.000,00	7,85%	3.826.500,00	5,23%
KOMPLEMENTARNE DJELATNOSTI	13.959.411,65	24,97%	12.110.903,00	18,01%	12.675.998,04	17,34%
POSEBNI SPORAZUMI	1.172.840,00	2,10%	1.262.463,98	1,88%	732.707,78	1,00%
Rijeka i Split	305.000,00		275.000,00		140.000,00	
ADU	867.840,00		987.463,98		592.707,78	
UKUPNO	55.893.960,65		67.228.090,98		73.110.173,52	

7. POTPORE PO JAVNIM POZIVIMA ZA PROIZVODNJU AUDIOVIZUALNIH DJELA I FILMSKE KOPRODUKCIJE S MANJINSKIM HRVATSKIM UDJELOM

2010.	KATEGORIJA	BROJ	IZNOS
PROIZVODNJA AV DJELA			
	ANIMIRANI FILMOVI	18	3.200.000,00 kn
	EKSPERIMENTALNI FILMOVI	20	1.377.500,00 kn
	KRATKOMETRAŽNI IGRANI FILMOVI	14	2.290.000,00 kn
	KRATKOMETRAŽNI DOKUMENTARNI FILMOVI	19	2.511.111,00 kn
	DUGOMETRAŽNI DOKUMENTARNI FILMOVI	7	1.028.672,00 kn
	DUGOMETRAŽNI IGRANI FILMOVI	6	22.700.000,00 kn
	DEBITANTSKI DUGOMETRAŽNI IGRANI FILMOVI	2	2.850.000,00 kn
	DUGOMETRAŽNI ANIMIRANI FILMOVI	—	—
	UKUPNO	86	35.957.283,00 kn
MANJINSKE KOPRODUKCIJE			
	ANIMIRANI FILMOVI	1	182.993,54 kn
	EKSPERIMENTALNI FILMOVI	—	—
	KRATKOMETRAŽNI IGRANI FILMOVI	—	—
	KRATKOMETRAŽNI DOKUMENTARNI FILMOVI	—	—
	DUGOMETRAŽNI DOKUMENTARNI FILMOVI	5	804.440,00 kn
	DUGOMETRAŽNI IGRANI FILMOVI	7	5.778.000,00 kn
	DEBITANTSKI DUGOMETRAŽNI IGRANI FILMOVI	—	—
	DUGOMETRAŽNI ANIMIRANI FILMOVI	—	—
	UKUPNO	13	6.765.433,54
UKUPNO 2010.		99	42.722.716,54 kn

2011.	KATEGORIJA	BROJ	IZNOS
PROIZVODNJA AV DJELA			
	ANIMIRANI FILMOVI	12	2.914.750,00 kn
	EKSPERIMENTALNI FILMOVI	20	1.810.000,00 kn
	KRATKOMETRAŽNI IGRANI FILMOVI	6	1.480.000,00 kn
	KRATKOMETRAŽNI DOKUMENTARNI FILMOVI	7	880.000,00 kn
	DUGOMETRAŽNI DOKUMENTARNI FILMOVI	9	2.140.000,00 kn
	DUGOMETRAŽNI IGRANI FILMOVI	11	25.200.000,00 kn
	DEBITANTSKI DUGOMETRAŽNI IGRANI FILMOVI	1	2.800.000,00 kn
	DUGOMETRAŽNI ANIMIRANI FILMOVI	1	4.000.000,00 kn
	UKUPNO	67	41.224.750,00 kn
MANJINSKE KOPRODUKCIJE			
	ANIMIRANI FILMOVI	—	—
	EKSPERIMENTALNI FILMOVI	—	—
	KRATKOMETRAŽNI IGRANI FILMOVI	—	—
	KRATKOMETRAŽNI DOKUMENTARNI FILMOVI	—	—
	DUGOMETRAŽNI DOKUMENTARNI FILMOVI	3	415.000,00 kn
	DUGOMETRAŽNI IGRANI FILMOVI	2	2.950.000,00 kn
	DEBITANTSKI DUGOMETRAŽNI IGRANI FILMOVI	2	1.215.000,00 kn
	DUGOMETRAŽNI ANIMIRANI FILMOVI	—	—
	UKUPNO	7	4.580.000,00
UKUPNO 2011.		74	45.804.750,00 kn

2012.	KATEGORIJA	BROJ	IZNOS
PROIZVODNJA AV DJELA			
	ANIMIRANI FILMOVI	8	3.174.312,40 kn
	EKSPERIMENTALNI FILMOVI	11	1.070.000,00 kn
	KRATKOMETRAŽNI IGRANI FILMOVI	8	1.900.000,00 kn
	KRATKOMETRAŽNI DOKUMENTARNI FILMOVI	9	1.306.000,00 kn
	DUGOMETRAŽNI DOKUMENTARNI FILMOVI	4	811.545,00 kn
	DUGOMETRAŽNI IGRANI FILMOVI	5	13.880.000,00 kn
	DEBITANTSKI DUGOMETRAŽNI IGRANI FILMOVI	—	—
	DUGOMETRAŽNI ANIMIRANI FILMOVI	—	—
	UKUPNO	45	22.141.857,40 kn
MANJINSKE KOPRODUKCIJE			
	ANIMIRANI FILMOVI	2	166.935,33 kn
	EKSPERIMENTALNI FILMOVI	—	—
	KRATKOMETRAŽNI IGRANI FILMOVI	3	165.313,00 kn
	KRATKOMETRAŽNI DOKUMENTARNI FILMOVI	—	—
	DUGOMETRAŽNI DOKUMENTARNI FILMOVI	2	340.000,00 kn
	DUGOMETRAŽNI IGRANI FILMOVI	6	4.500.000,00 kn
	DEBITANTSKI DUGOMETRAŽNI IGRANI FILMOVI	—	—
	DUGOMETRAŽNI ANIMIRANI FILMOVI	—	—
	UKUPNO	13	5.172.248,33 kn
UKUPNO 2012.		58	27.314.105,73 kn

2013.	KATEGORIJA	BROJ	IZNOS
PROIZVODNJA AV DJELA			
	ANIMIRANI FILMOVI	10	2.893.389,00 kn
	EKSPERIMENTALNI FILMOVI	15	1.245.000,00 kn
	KRATKOMETRAŽNI IGRANI FILMOVI	8	2.240.000,00 kn
	KRATKOMETRAŽNI DOKUMENTARNI FILMOVI	14	1.586.520,00 kn
	DUGOMETRAŽNI DOKUMENTARNI FILMOVI	12	2.878.500,00 kn
	DUGOMETRAŽNI IGRANI FILMOVI	4	11.000.000,00 kn
	DEBITANTSKI DUGOMETRAŽNI IGRANI FILMOVI	5	10.680.000,00 kn
	DUGOMETRAŽNI ANIMIRANI FILMOVI	—	—
	UKUPNO	68	32.523.409,00 kn
MANJINSKE KOPRODUKCIJE			
	ANIMIRANI FILMOVI	4	930.000,00 kn
	EKSPERIMENTALNI FILMOVI	—	—
	KRATKOMETRAŽNI IGRANI FILMOVI	1	140.000,00 kn
	KRATKOMETRAŽNI DOKUMENTARNI FILMOVI	—	—
	DUGOMETRAŽNI DOKUMENTARNI FILMOVI	3	643.500,00 kn
	DUGOMETRAŽNI IGRANI FILMOVI	4	2.530.000,00 kn
	DEBITANTSKI DUGOMETRAŽNI IGRANI FILMOVI	—	—
	DUGOMETRAŽNI ANIMIRANI FILMOVI	—	—
	UKUPNO	12	4.243.500,00 kn
UKUPNO 2013.		80	36.766.909,00 kn

2014.	KATEGORIJA	BROJ	IZNOS
PROIZVODNJA AV DJELA			
	ANIMIRANI FILMOVI	11	2.322.724,00 kn
	EKSPERIMENTALNI FILMOVI	10	960.000,00 kn
	KRATKOMETRAŽNI IGRANI FILMOVI	6	1.710.000,00 kn
	KRATKOMETRAŽNI DOKUMENTARNI FILMOVI	12	1.962.000,00 kn
	DUGOMETRAŽNI DOKUMENTARNI FILMOVI	13	3.250.000,00 kn
	DUGOMETRAŽNI IGRANI FILMOVI	6	22.300.000,00 kn
	DEBITANTSKI DUGOMETRAŽNI IGRANI FILMOVI	4	9.350.000,00 kn
	DUGOMETRAŽNI ANIMIRANI FILMOVI	—	—
	UKUPNO	62	41.854.724,00 kn
MANJINSKE KOPRODUKCIJE			
	ANIMIRANI FILMOVI	2	500.000,00 kn
	EKSPERIMENTALNI FILMOVI	—	—
	KRATKOMETRAŽNI IGRANI FILMOVI	1	80.000,00 kn
	KRATKOMETRAŽNI DOKUMENTARNI FILMOVI	1	250.000,00 kn
	DUGOMETRAŽNI DOKUMENTARNI FILMOVI	2	350.000,00 kn
	DUGOMETRAŽNI IGRANI FILMOVI	6	3.100.000,00 kn
	DEBITANTSKI DUGOMETRAŽNI IGRANI FILMOVI	4	1.680.000,00 kn
	DUGOMETRAŽNI ANIMIRANI FILMOVI	1	760.000,00 kn
	UKUPNO	17	6.720.000,00 kn
UKUPNO 2014.		79	48.574.724,00 kn

2015.	KATEGORIJA	BROJ	IZNOS
PROIZVODNJA AV DJELA			
	ANIMIRANI FILMOVI	13	3.814.640,00 kn
	EKSPERIMENTALNI FILMOVI	6	630.000,00 kn
	KRATKOMETRAŽNI IGRANI FILMOVI	9	2.578.790,50 kn
	KRATKOMETRAŽNI DOKUMENTARNI FILMOVI	13	2.168.667,20 kn
	DUGOMETRAŽNI DOKUMENTARNI FILMOVI	5	1.415.000,00 kn
	DUGOMETRAŽNI IGRANI FILMOVI	8	27.500.000,00 kn
	DEBITANTSKI DUGOMETRAŽNI IGRANI FILMOVI	4	12.400.000,00 kn
	DUGOMETRAŽNI ANIMIRANI FILMOVI	—	—
	UKUPNO	58	50.507.097,70 kn
MANJINSKE KOPRODUKCIJE			
	ANIMIRANI FILMOVI	3	612.000,00 kn
	EKSPERIMENTALNI FILMOVI	—	—
	KRATKOMETRAŽNI IGRANI FILMOVI	2	220.000,00 kn
	KRATKOMETRAŽNI DOKUMENTARNI FILMOVI	—	—
	DUGOMETRAŽNI DOKUMENTARNI FILMOVI	4	710.000,00 kn
	DUGOMETRAŽNI IGRANI FILMOVI	4	2.625.870,00 kn
	DEBITANTSKI DUGOMETRAŽNI IGRANI FILMOVI	2	1.200.000,00 kn
	DUGOMETRAŽNI ANIMIRANI FILMOVI	—	—
	UKUPNO	15	5.367.870,00 kn
UKUPNO 2015.		73	55.874.967,70 kn

2016. *	KATEGORIJA	BROJ	IZNOS
PROIZVODNJA AV DJELA			
	ANIMIRANI FILMOVI	8	2.318.000,00 kn
	EKSPERIMENTALNI FILMOVI	1	190.000,00 kn
	KRATKOMETRAŽNI IGRANI FILMOVI	4	910.000,00 kn
	KRATKOMETRAŽNI DOKUMENTARNI FILMOVI	9	1.143.000,00 kn
	DUGOMETRAŽNI DOKUMENTARNI FILMOVI	8	2.949.750,00 kn
	DUGOMETRAŽNI IGRANI FILMOVI	3	10.600.000,00 kn
	DEBITANTSKI DUGOMETRAŽNI IGRANI FILMOVI	1	3.000.000,00 kn
	DUGOMETRAŽNI ANIMIRANI FILMOVI	—	—
	UKUPNO	34	21.110.750,00 kn
MANJINSKE KOPRODUKCIJE			
	ANIMIRANI FILMOVI	3	577.000,00 kn
	EKSPERIMENTALNI FILMOVI	—	—
	KRATKOMETRAŽNI IGRANI FILMOVI	1	130.000,00 kn
	KRATKOMETRAŽNI DOKUMENTARNI FILMOVI	—	—
	DUGOMETRAŽNI DOKUMENTARNI FILMOVI	3	520.000,00 kn
	DUGOMETRAŽNI IGRANI FILMOVI	2	1.499.000,00 kn
	DEBITANTSKI DUGOMETRAŽNI IGRANI FILMOVI	2	850.000,00 kn
	DUGOMETRAŽNI ANIMIRANI FILMOVI	—	—
	UKUPNO	11	3.576.000,00 kn
UKUPNO 2016.		45	24.686.750,00 kn

*Privremeni podaci.

8. POTPORE PO JAVNIM POZIVIMA ZA POTICANJE KOMPLEMENTARNE DJELATNOSTI

	2010.		2011.		2012.		2013.		2014.		2015.		2016.	
Zaštita audiovizualne baštine uključujući kinotečnu djelatnost	8	2.292.000,00	4	2.702.355,00	3	2.640.000,00	7	2.750.000,00	4	390.000,00	5	297.000,00	3	410.000,00
Filmski festivali i druge audiovizualne manifestacije	40	5.308.000,00	39	3.750.000,00	44	4.680.000,00	56	4.492.700,00	56	5.196.000,00	62	5.278.900,00	59	5.356.100,00
Djelatnosti razvijanja audiovizualne kulture	47	1.232.500,00	38	1.881.100,00	59	2.029.520,00	75	2.444.500,00	76	2.711.100,00	92	2.815.300,00	97	2.935.000,00
Proučavanje i kritičko vrednovanje audiovizualnih djelatnosti	5	59.500,00	5	110.000,00	3	95.000,00	11	207.000,00	5	135.000,00	7	180.000,00	9	174.000,00
Izdavaštvo u području audiovizualnih djelatnosti	12	285.000,00	20	640.000,00	20	577.000,00	20	512.500,00	19	445.000,00	19	367.500,00	23	421.500,00
Programi stručnog usavršavanja	12	411.000,00	10	272.465,00	13	683.090,00	18	738.926,00	16	852.000,00	17	792.000,00	15	757.000,00
Programi audiovizualnih udruga i organizacija	7	712.000,00	12	975.000,00	16	1.045.000,00	19	1.105.000,00	19	1.245.000,00	19	1.355.000,00	23	1.425.000,00
Programi prodaje i promocije hrvatskih audiovizualnih djela			2	35.000,00			1	30.000,00	2	65.000,00	3	105.000,00	4	150.000,00
Međunarodna suradnja	75	1.356.225,73	108	2.087.437,50	123	1.430.627,00	144	1.678.785,65	119	1.071.803,00	127	1.485.298,04	122	834.337,71
UKUPNO	206	11.656.225,73	238	12.453.357,50	281	13.180.237,00	351	13.959.411,65	316	12.110.903,00	351	12.675.998,04	355	12.462.937,71

* Broj odobrenih potpora | Iznos potpore u kunama

9. POTPORE ZA RAZVOJ SCENARIJA I RAZVOJ PROJEKATA AUDIOVIZUALNIH I TELEVIZIJSKIH DJELA

AUDIOVIZUALNA DJELA

	2010.		2011.		2012.		2013.	
IGRANI FILM								
scenarij	910.000,00 kn	26	595.000,00 kn	17	490.000,00 kn	14	665.000,00 kn	19
projekt	895.000,00 kn	6	1.200.000,00 kn	10	850.500,00 kn	8	1.104.800,00 kn	9
UKUPNO	1.805.000,00 kn	32	1.795.000,00 kn	27	1.340.500,00 kn	22	1.769.800,00 kn	28
DOKUMENTARNI FILM								
scenarij	105.000,00 kn	3	175.000,00 kn	5	210.000,00 kn	6	735.000,00 kn	21
projekt	555.000,00 kn	4	435.000,00 kn	3	1.305.600,00 kn	12	1.410.000,00 kn	14
UKUPNO	660.000,00 kn	7	610.000,00 kn	8	1.515.600,00 kn	18	2.145.000,00 kn	35
ANIMIRANI FILM								
scenarij	35.000,00 kn	1			105.000,00 kn	3		
projekt	175.000,00 kn	1			160.000,00 kn	1	80.000,00 kn	1
UKUPNO	210.000,00 kn	2			265.000,00 kn	4	80.000,00 kn	1
	2.675.000,00 kn	41	2.405.000,00 kn	35	3.121.100,00 kn	44	3.994.800,00 kn	64

	2014.		2015.		2016.	
IGRANI FILM						
scenarij	1.225.000,00 kn	35	1.197.000,00 kn	36	420.000,00 kn	12
projekt	1.695.000,00 kn	14	710.000,00 kn	6	240.000,00 kn	2
UKUPNO	2.920.000,00 kn	49	1.907.000,00 kn	42	660.000,00 kn	14
DOKUMENTARNI FILM						
scenarij	980.000,00 kn	32	525.000,00 kn	15	350.000,00 kn	10
projekt	1.170.000,00 kn	12	964.500,00 kn	8	550.690,00 kn	5
UKUPNO	2.150.000,00 kn	44	1.489.500,00 kn	23	900.690,00 kn	15
ANIMIRANI FILM						
scenarij	210.000,00 kn	6	120.000,00 kn	4	64.000,00 kn	2
projekt			310.000,00 kn	2	110.000,00 kn	1
UKUPNO	210.000,00 kn	6	430.000,00 kn	6	174.000,00 kn	3
	5.280.000,00 kn	99	3.826.500,00 kn	71	1.734.690,00 kn	32

TELEVIZIJSKA DJELA

	2010.		2013.		2014.		2015.	
IGRANA DJELA								
igrani serijski	120.000,00 kn	3	205.000,00 kn	6	180.000,00 kn	7	245.000,00 kn	7
igrani pojedinačni	100.000,00 kn	4	50.000,00 kn	2	20.000,00 kn	1	75.000,00 kn	3
razvoj scenarija	220.000,00 kn	7	255.000,00 kn	8	200.000,00 kn	8	320.000,00 kn	10
igrani serijski	100.000,00 kn	1	360.000,00 kn	4	160.000,00 kn	2	245.000,00 kn	3
igrani pojedinačni							150.000,00 kn	3
razvoj projekta	100.000,00 kn	1	360.000,00 kn	4	160.000,00 kn	2	395.000,00 kn	6
UKUPNO	320.000,00 kn	8	615.000,00 kn	12	360.000,00 kn	10	715.000,00 kn	16

DOKUMENTARNA DJELA

dokumentarni serijski	120.000,00 kn	3	235.000,00 kn	8	75.000,00 kn	3	315.000,00 kn	9
razvoj scenarija	120.000,00 kn	3	235.000,00 kn	8	75.000,00 kn	3	315.000,00 kn	9
dokumentarni serijski	300.000,00 kn	3	430.000,00 kn	6	105.000,00 kn	3	550.000,00 kn	7
dokumentarni pojedinačni			60.000,00 kn	1				
razvoj projekta	300.000,00 kn	3	490.000,00 kn	7	105.000,00 kn	3		
UKUPNO	420.000,00 kn	6	725.000,00 kn	15	180.000,00 kn	6	315.000,00 kn	9

ANIMIRANA DJELA

animirani serijski			50.000,00 kn	2	30.000,00 kn	1	70.000,00 kn	2
razvoj scenarija			50.000,00 kn	2	30.000,00 kn	1	70.000,00 kn	2
animirani serijski	200.000,00 kn	2	80.000,00 kn	1			240.000,00 kn	2
razvoj projekta	200.000,00 kn	2	80.000,00 kn	1			240.000,00 kn	2
UKUPNO	200.000,00 kn	2	130.000,00 kn	3	30.000,00 kn	1	310.000,00 kn	4

KREATIVNI FORMATI

kreativni serijski	80.000,00 kn	2	70.000,00 kn	2	50.000,00 kn	2		
kreativni pojedinačni					20.000,00 kn	1		
razvoj scenarija	80.000,00 kn	2	70.000,00 kn	2	70.000,00 kn	3		
kreativni serijski			270.000,00 kn	3	60.000,00 kn	1	180.000,00 kn	3
razvoj projekta			270.000,00 kn	3	60.000,00 kn	1	180.000,00 kn	3
UKUPNO	80.000,00 kn	2	340.000,00 kn	5	130.000,00 kn	4	180.000,00 kn	3

1.020.000,00 kn	18	1.810.000,00 kn	35	700.000,00 kn	21	1.520.000,00 kn	32
------------------------	-----------	------------------------	-----------	----------------------	-----------	------------------------	-----------

UKUPNO / RAZVOJ AV I TV DJELA

2010.	2011.	2012.	2013.
3.695.000,00 kn	2.405.000,00 kn	3.121.100,00 kn	5.804.800,00 kn
59	35	44	99
2014.	2015.	2016.	
5.980.000,00 kn	5.346.500,00 kn	1.734.690,00 kn	
120	103	32	

10. POSEBNI SPORAZUMI (MATCH-FUNDING)

	2010.		2011.		2012.		2013.		2014.		2015.		2016.	
GRADSKI FONDOVI														
Grad Rijeka	270.000,00	5	280.000,00	4	220.000,00	5	205.000,00	4	205.000,00	5	105.000,00	5	160.000,00	6
Grad Split	25.000,00	2					100.000,00	3	70.000,00	1	35.000,00	2	55.000,00	3
Ukupno	295.000,00	7	280.000,00	4	220.000,00	5	305.000,00	7	275.000,00	6	140.000,00	7	215.000,00	9

AKADEMIJA DRAMSKE UMJETNOSTI SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

preddiplomski filmovi							140.000,00	15	150.000,00	15	121.427,78	9	222038,32	16
diplomski filmovi							117.840,00	4	287.463,98	10	191.280,00	3	302.025,00	5
Ukupno							867.840,00	33	987.463,98	37	592.707,78	26	524063,32	21

UKUPNO 2010.-2016.

Grad Rijeka	1.445.000,00	34
Grad Split	285.000,00	11
	1.730.000,00	45
ADU / preddipl.	633.466,10	55
ADU / dipl.	898.608,98	22
	2.972.075,08	77

11. PROJEKT DIGITALIZACIJE 2013. - 2016.

	Grad	Kino	Godina digitalizacije		Grad	Kino	Godina digitalizacije
1	BIOGRAD NA MORU	POU Biograd na moru	2013.	29	PAKRAC	KPD Sloga	2013.
2	BOL	Općina Bol	2015.	30	PAZIN	POU Pazin	2013.
3	CRES	Grad Cres	2015.	31	PETRINJA	POU Hrvatski dom	2015.
4	ČAKOVEC	Centar za kulturu Čakovec	2013.	32	PIROVAC	Općina Pirovac	2015.
5	DARUVAR	Kino 30. svibanj	2013.	33	POREČ	POU Poreč	2013.
6	DUBROVNIK	Kino Sloboda	2013.	34	PRELOG	Dom kulture Grada Preloga	2013.
7	ĐAKOVO	Centar za kulturu Đakovo	2014.	35	PULA	Kino Valli	2013.
8	GLINA	Hrvatski dom	2015.	36	PULA	Pulski filmski festival	2013.
9	GOSPIĆ	Kino Korzo	2013.	37	RIJEKA	Art kino Croatia	2013.
10	HVAR	Arsenal	2015.	38	ROVINJ	Kino Antonio Gandusio	2013.
11	IMOTSKI	POU Imotski	2015.	39	SAMOBOR	POU Samobor	2013.
12	IVANEC	Kino Prosvjeta	2014.	40	SINJ	Grasko kino Sinj	2013.
13	IVANIĆ GRAD	Kino Ivanić Grad	2016.	41	SISAK	Dom kulture KKV	2013.
14	KOMIŽA	Kino Komiža	2015.	42	SPLIT	Kinoteka Zlatna vrata	2013.
15	KOPRIVNICA	Kino Velebit	2013.	43	SPLIT	Kino Central	2013.
16	KORČULA	Centar za kulturu Korčula	2013.	44	SUPETAR	Kino Mediteran	2016.
17	KRAPINA	Kino Krapina	2016.	45	SVETI IVAN ZELINA	Kino Sv. Ivan Zelina	2015.
18	KUTINA	Kino Moslavina	2013.	46	VALPOVO	CK Matija Petar Katančić	2014.
19	LABIN	Kino Labin	2015.	47	VARAŽDIN	Kino Galerija	2015.
20	LOVRAN	Kino Sloboda	2016.	48	VELIKA GORICA	POU Velika Gorica	2013.
21	MALI LOŠINJ	Kino Mali Lošinj	2015.	49	VIS	Grad Vis	2014.
22	METKOVIĆ	Kino Pobjeda	2014.	50	VODICE	POU Vodice	2013.
23	NAŠICE	Dom kulture Našice	2015.	51	ZABOK	POU Zabok	2013.
24	NOVSKA	POU Novska	2013.	52	ZAGREB	Kino Europa	2013.
25	OPATIJA	Ljetna pozornica	2013.	53	ZAGREB	Kino Tuškanac	2013.
26	OPUZEN	Centar za promicanje...	2015.	54	ZAGREB	Kino Metropolis	2013.
27	OSIJEK	Kino Urania	2013.	55	ZAGREB	Akademija dramske umjetnosti	2014.
28	OTOČAC	Gacko POU	2015.	56	ZAGREB	MM centar	2016.

12. STRUKTURA KINOPRIKAZIVAČKOG SEKTORA

	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Broj kina	71	53	58	60	62	63	70	87
Broj kinodvorana	117	100	136	146	153	154	164	173
Broj digitalnih kina	7	8	12	14	46	49	70	87
Broj digitalnih kinodvorana	10	20	90	100	137	140	164	173
–u višedvoranskim kinima	10	20	90	100	107	107	106	100
–u jednodvoranskim kinima	0	0	0	0	30	33	58	73

13. PODACI O GLEDANOSTI

	2009.		2010.		2011.		2012.		2013.		2014.		2015.		2016.		2010.- 2016.	
Ulaznice / stanovnik	0,76		0,75		0,79		0,88		0,92		0,88		0,93		1,02			
BROJ FILMOVA U DISTRIBUCIJI																		
Ukupno	156		163		191		188		201		208		222		208		1.537	
Premijerni naslovi	139		150		178		170		187		190		202		190		1.406	
US/CAN	123	78,8%	126	77,3%	136	71,2%	123	65,4%	133	66,2%	119	57,2%	121	54,5%	117	56,3%	998	
UK/IRL	9	5,8%	12	7,4%	14	7,3%	17	9,0%	20	10,0%	26	12,5%	24	10,8%	30	14,4%	152	
Europski bez UK/IRL	15	9,6%	17	10,4%	28	14,7%	32	17,0%	30	14,9%	45	21,6%	56	25,2%	43	20,7%	266	
Ostali filmovi	2	1,3%	1	0,6%	3	1,6%	3	1,6%	6	3,0%	3	1,4%	11	5,0%	8	3,8%	37	
HR	7	4,5%	7	4,3%	10	5,2%	13	6,9%	12	6,0%	15	7,2%	10	4,5%	10	4,8%	84	
BROJ GLEDATELJA																		
Ukupan broj gledatelja	3.278.015		3.295.861		3.364.731		3.770.299		3.901.696		3.742.709		3.936.839		4.294.781		29.584.931	
US/CAN	2.713.017	82,8%	2.901.576	88,0%	2.788.405	82,9%	2.958.048	78,5%	2.986.818	76,6%	2.974.145	79,5%	2.948.590	74,9%	3.186.160	74,2%	23.456.759	
UK/IRL	316.228	9,6%	159.880	4,9%	326.687	9,7%	256.581	6,8%	220.677	5,7%	356.336	9,5%	454.667	11,5%	453.962	10,6%	2.545.018	
Europski bez UK/IRL	151.206	4,6%	182.318	5,5%	132.369	3,9%	188.841	5,0%	168.049	4,3%	314.620	8,4%	400.190	10,2%	304.084	7,1%	1.841.677	
Ostali filmovi	45.097	1,4%	892	0,03%	3.329	0,1%	38.671	1,0%	90.078	2,3%	3.399	0,1%	57.414	1,5%	168.667	3,9%	407.547	
HR	52.467	1,6%	51.195	1,6%	113.941	3,4%	328.158	8,7%	436.074	11,2%	94.209	2,5%	75.978	1,9%	181.908	4,2%	1.333.930	
BROJ GLEDATELJA PO FILMU																		
Svi filmovi	21.013		20.220		17.616		20.055		19.411		17.994		17.734		20.648		19.248	
US/CAN	22.057		23.028		20.503		24.049		22.457		24.993		24.369		27.232		23.504	
UK/IRL	35.136		13.323		23.335		15.093		11.034		13.705		18.944		15.132		16.744	
Europski bez UK/IRL	10.080		15.193		9.455		11.108		8.402		12.101		16.675		10.136		12.116	
Ostali filmovi	22.549		127		333		2.975		7.507		227		5.741		21.083		11.015	
HR	7.495		7.314		11.394		25.243		36.340		6.281		7.598		18.191		15.880	

14. NAJGLEDANIJI FILMOVI U HRVATSKIM KINIMA 1992. - 2016.

br.	NASLOV FILMA	LOKALNI DISTRIBUTER	DATUM POČETKA PRIKAZIVANJA	BROJ KOPIJA	BROJ GLEDATELJA
1	TITANIC (466.853 + 2012 3D)	CF	19-ožu-98	15	480.483
2	KAKO JE POČEO RAT NA MOM OTOKU	KTG ZG	7-stu-96	5	338.000
3	AVATAR	CF	17-pro-09	20	300.712
4	LORD OF THE RINGS: THE FELLOWSHIP OF THE RING, THE	InterCom-Issa	10-sij-02	9	289.866
5	HARRY POTTER AND THE SORCERER'S STONE	InterCom-Issa	23-pro-01	12	282.523
6	LION KING, THE (266.607 + 2011 3D)	KTG ZG	1994		270.748
7	LORD OF THE RINGS: THE RETURN OF THE KING, THE	InterCom-Issa	1-sij-04	17	269.597
8	BEAN	Blitz	27-stu-97	13	267.666
9	FLINTSTONES, THE	KTG ZG	1994		265.200
10	LORD OF THE RINGS: THE TWO TOWERS, THE	InterCom-Issa	16-sij-03	15	265.176
11	PASSION OF THE CHRIST, THE (260.899 + 2015 re-issue)	Blitz	1-tra-04	14	262.534
12	JURASSIC PARK	VTI	7-lis-93	12	250.733
13	STAR WARS: EPISODE VII - THE FORCE AWAKENS	2i Film	17-lis-15	58	241.332
14	MINIONS	Blitz	9-srp-15	44	228.213
15	ČUDNOVATE ZGODE ŠEGRTA HLAPIČA	Croatia Film	20-ožu-97	5	227.891
16	ALADDIN	KTG ZG	1993		220.000
17	HOBBIT: AN UNEXPECTED JOURNEY, THE	Blitz	13-pro-12	51	209.232
18	SMURFS 2, THE	CF	1-kol-13	34	206.249
19	FIFTH ELEMENT, THE	Blitz	25-ruj-97	12	203.721
20	ICE AGE 4: CONTINENTAL DRIFT	Blitz	5-srp-12	32	203.610
21	INDEPENDENCE DAY	CF	14-stu-96	12	201.160
22	HARRY POTTER AND THE CHAMBER OF SECRETS	InterCom-Issa	12-pro-02	15	196.885
23	HOBBIT: THE DESOLATION OF SMAUG, THE	Blitz	12-pro-13	62	191.497
24	HOBBIT: THE BATTLE OF THE FIVE ARMIES, THE	Blitz	11-pro-14	67	183.704
25	BORAT	CF	2-stu-06	11	182.043
26	WOLF OF WALL STREET, THE	Duplicato	26-pro-13	19	172.438
27	PARADA	Duplicato	15-pro-11	11	167.429
28	MEN IN BLACK	CF	9-lis-97	12	164.506
29	NOTTING HILL	Blitz	1999		163.875
30	SVEČENIKOVA DJECA	CF	3-sij-13	17	158.130
31	RUNAWAY BRIDE	Blitz	30-pro-99		155.432
32	SKYFALL	CF	2-stu-12	26	154.758
33	SPECTRE	CF	5-stu-15	40	153.314
34	MADAGASCAR 3	Blitz	7-lip-12	29	152.518
35	ŠTO JE MUŠKARAC BEZ BRKOVA	Blitz	5-sij-06	5	152.379
36	FIFTY SHADES OF GREY	Blitz	12-vlj-15	41	150.702
37	ICE AGE 3: DAWN OF THE DINOSAURS	CF	2-srp-09	20	150.154
38	ICE AGE: COLLISION COURSE	Blitz	14-srp-16	64	148.422
38	TWILIGHT SAGA: BREAKING DAWN - PART 2, THE	Blitz	15-stu-12	29	148.310
39	DA VINCI CODE, THE	CF	18-svi-06	17	148.264
40	SEX AND THE CITY	Blitz	5-lip-08	15	143.557
41	ŠEGRT HLAPIC	Blitz	7-stu-13	30	142.797
42	TWILIGHT SAGA: NEW MOON, THE	Blitz	19-stu-09	14	138.740
43	TROY	InterCom-Issa	13-svi-04	14	138.533
44	STAR WARS: EPISODE 1 - THE PHANTOM MENACE (123.787 + 2012 3D)	CF	23-ruj-99	16	137.177
45	SMURFS, THE (3D)	CF	4-kol-11	24	134.926
46	DEADPOOL	Blitz	11-vlj-16	30	134.795
47	SHREK FOREVER AFTER	Blitz	27.svi.10	19	134.537
48	FINDING NEMO (128.327 + 2013 3D)	CF	4-pro-03	14	133.209
49	HARRY POTTER AND THE ORDER OF THE PHOENIX	InterCom-Issa	19-srp-07	13	132.762
50	HARRY POTTER AND THE GOBLET OF FIRE	InterCom-Issa	1-pro-05	15	132.142

51	PIRATES OF THE CARIBBEAN: DEAD MAN'S CHEST	CF	27-srp-06	14	131.092	78	SPIDER-MAN	CF	3-svi-02	12	110.561
52	DUMB AND DUMBER TO	Duplicato	13-stu-14	27	129.259	79	TWILIGHT SAGA: ECLIPSE, THE	Blitz	1-srp-10	15	110.111
53	MISSION: IMPOSSIBLE 2	KTG ZG	31-kol-00		128.367	80	GLADIATOR	KTG ZG	15-svi-00		110.017
54	FURIOUS 7	Blitz	2-tra-15	31	127.073	81	FROZEN	2i Film	28-stu-13	30	107.691
55	TWILIGHT SAGA: BREAKING DAWN - PART 1, THE	Blitz	17-stu-11	19	126.939	82	SPEED	CF	22-ruj-94	9	107.429
56	MADAGASCAR 2: ESCAPE TO AFRICA	Blitz	11-pro-08	11	126.902	83	ALVIN AND THE CHIPMUNKS: CHIPWRECKED	Blitz	22-pro-11	18	105.787
57	DARK KNIGHT RISES, THE	Blitz	26-srp-12	23	126.251	84	CASINO ROYALE	CF	23-stu-06	14	105.513
58	SHREK THE THIRD	Blitz	7-lip-07	10	125.537	85	PIRATES OF THE CARIBBEAN: ON STRANGER TIDES (3D)	CF	19-svi-11	30	104.586
59	PUSS IN BOOTS (3D)	Blitz	1-pro-11	14	125.435	86	MATRIX RELOADED	InterCom-Issa	22-svi-03	15	103.549
60	AMERICAN PIE	Blitz	2000		124.056	87	GODZILLA	CF	3-ruj-98	16	103.504
61	101 DALMATIANS	KTG ZG	1997		123.815	88	CHARLIE'S ANGLES	CF	2001		103.215
62	STAR WARS: EPISODE II - ATTACK OF THE CLONES	CF	16-svi-02	13	122.411	89	ALEXANDER	Blitz	25-stu-04	11	103.030
63	HARRY POTTER AND THE HALF-BLOOD PRINCE	Blitz	23-srp-09	16	122.364	90	HARRY POTTER AND THE PRISONER OF AZKABAN	InterCom-Issa	10-lip-04	16	102.782
64	DIE HARD: WITH A VENGEANCE	Oscar Vision	26-lis-95		121.511	91	SCHINDLER'S LIST	KTG ZG	1994		102.301
65	MAMMA MIA!	Blitz	4-ruj-08	9	121.393	92	HOME ALONE	CF	22-pro-92		102.203
66	HARRY POTTER AND THE DEATHLY HALLOWS: PART 2 (3D)	Blitz	14-srp-11	23	121.333	93	STAR WARS: EPISODE III - REVENGE OF THE SITH	CF	19-svi-05	11	102.143
67	SEX AND THE CITY 2	Blitz	3-lip-10	17	119.844	94	SHERLOCK HOLMES: A GAME OF SHADOWS	Blitz	22-pro-11	16	101.711
68	SCARY MOVIE	UCD	2001	9	118.552	95	BRIDGET JONES'S DIARY	KTG ZG	16-kol-01	7	101.540
69	ASTERIX & OBELIX CONTRE CESAR	Blitz	1999		117.319	96	MARŠAL	Blitz	2-pro-99		100.908
70	HARRY POTTER AND THE DEATHLY HALLOWS: PART 1	Blitz	18-stu-10	17	117.273	97	MR. AND MRS. SMITH	Blitz	1-ruj-05	8	100.878
71	MR. BEAN'S HOLIDAY	Blitz	29-ožu-07	12	116.820	98	SHREK 2	Blitz	26-kol-04	13	100.193
72	HANGOVER PART II, THE	Blitz	26-svi-11	16	116.077	99	INCEPTION	Blitz	22-srp-10	14	99.680
73	TRUE LIES	KTG ZG	1994		115.532	100	DIE ANOTHER DAY	CF	28-stu-02	9	99.661
74	THE SECRET LIFE OF PETS	Blitz	18-kol-16	42	113.586	101	TWILIGHT	Blitz	25-pro-08	10	99.449
75	CHRONICLES OF NARNIA: THE LION, THE WITCH AND THE WARDROBE, THE	CF	29-pro-05	11	113.193	102	KING KONG	Blitz	15-pro-05	11	99.366
76	SLUMDOG MILLIONAIRE	Blitz	26-vlj-09	10	111.642	103	DARK KNIGHT, THE	Blitz	24-srp-08	10	99.245
77	SUICIDE SQUAD	Blitz	4-kol-16	46	111.280	104	HANGOVER PART III, THE	Blitz	30-svi-13	27	97.513
						105	SONJA I BIK	Duplicato	29-stu-12	15	97.487
						106	ARMAGEDDON	KTG ZG	24-ruj-98	8	97.446

107	FOUR WEDDINGS AND A FUNERAL	UCD	1994	97.224
FILMOVI U RAZDOBLJU OD 1992-2003 KOJI SU PREMA ISTRAŽIVANJIMA ZABILJEŽILI IZMEĐU 90.000 I 105.000 GLEDATELJA (PROCJENA):				
1	PULP FICTION	UCD	1995	
2	SPY KIDS 3D	UCD	23-lis-03	

3	FORREST GUMP	KTG ZG	1995	
4	LOST WORLD	KTG ZG	16-lis-97	
5	DANGEROUS MINDS	KTG ZG	25-sij-96	
6	MISSION:IMPOSSIBLE	KTG ZG	1996	
7	SEVEN	UCD	1996	
8	APOLLO 13	KTG ZG	30-stu-95	

15. LJESTVICA GLEDANOSTI HRVATSKOG FILMA 1992. – 2016.

Br.	NASLOV FILMA	LOKALNI DISTRIBUTER	DATUM POČETKA PRIKAZIVANJA	BROJ KOPIJA	BROJ GLEDATELJA
1	KAKO JE POČEO RAT NA MOM OTOKU	KTG ZG	7-stu-96	5	338.000
2	ČUDNOVATE ZGODE ŠEGRTA HLAPIČA	Croatia Film	20-ožu-97	5	227.891
3	PARADA*	Duplicato	15-pro-11	11	167.429
4	SVEĆENIKOVA DJECA ŠTO JE MUŠKARAC BEZ BRKOVA	CF	3-sij-13	17	158.130
5	ŠEGRT HLAPIC	Blitz	5-sij-06	5	152.379
6	MARŠAL	Blitz	7-stu-13	30	142.797
7	SONJA I BIK	Duplicato	2-pro-99		100.908
8	KOKO I DUHOVI LARIN IZBOR: IZGUBLJENI PRINC	CF	28-stu-12	15	97.927
9	GOSPA	CF	6-lis-11	13	85.145
10	ZAGONETNI DJEČAK	Jadran Film	28-lip-12	9	78.694
11	ZG80	Jadran Film	1995		70.000
12	DUH U MOČVARI	2i Film	28-vlj-13	19	68.969
13	VRIJEME ZA... NARODNI HEROJ LJILJAN VIDIĆ	2i Film	1-ruj-16	30	65.685
14	BLAGAJNICA HOĆE IĆI NA MORE	Blitz	14-ruj-06	4	62.745
15	KARAULA	Jadran Film	1994		56.150
16	ZVIZDAN	Duplicato	31-pro-15	30	54.660
17	LJUBAV ILI SMRT	Premier Film	7-pro-00	2	48.849
18	KONTESA DORA	Blitz	30-ožu-06	5	43.009
19	KAUBOJI	2i Film	30-ožu-06	5	43.009
20	VUKOVAR SE VRAĆA KUĆI	2i Film	30-ožu-06	5	43.009
21	TRI MUŠKARCA MELITE ŽGANJER	Croatia Film	24-ruj-15	23	42.815
22	USTAV REPUBLIKE HRVATSKE	Blitz	6-stu-14	38	41.572
23	PRIČA IZ HRVATSKE	Blitz	10-lis-13	42	33.614
24		Jadran Film	1994		32.752
25		CF	1998		32.694
26		Duplicato	13-lis-16	45	32.021
27			1992		30.000

27	POSLJEDNJA VOLJA	UCD	13-pro-01	8	29.696
28	DUGA MRAČNA NOĆ	Blitz	11-ožu-04	4	29.365
29	METASTAZE	Duplicato	2-tra-09	6	27.022
30	NOVO NOVO VRIJEME	Discovery	2001	5	26.678
31	SRETNO DIJETE	Discovery	29-sij-04		25.924
32	KRALJICA NOĆI	MG Film	25-lis-01	3	23.722
33	MAJSTORI	Blitz	13-ožu-14	19	23.378
34	KAD MRTVI ZAPJEVAJU	Jadran Film	1998		22.224
35	GRBAVICA*	Blitz	20-tra-06	5	22.166
36	DA MI JE BITI MORSKI PAS		1999		21.332
37	NA PUTU*	Duplicato	4-ožu-10	5	19.194
38	CRVENA PRAŠINA	Blitz	1999		19.036
39	BOGORODICA	CF	1999		18.742
40	KINO LIKA	CF	25-ruj-08	5	18.211
41	PJEVAJTE NEŠTO LJUBAVNO	Blitz	13-ruj-07	5	18.123
42	NEKA OSTANE MEĐU NAMA	CF	11-ožu-10	6	17.723
43	MONDO BOBO	Oscar Vision	13-stu-97		16.000
44	BROJ 55	Blitz	20-stu-14	27	15.416
45	FINE MRTVE DJEVOJKE	Alka Film	17-lis-02	4	14.346
46	TA DIVNA SPLITSKA NOĆ	Blitz	30-ruj-04	3	14.205
47	LJUDOŽDER VEGETARIJANAC	Duplicato	1-ožu-12	9	13.285
48	ŽIVOT JE TRUBA	Duplicato	3-pro-15	22	12.791
49	KONJANIK	Blitz	25-ožu-04	4	12.666
50	LIBERTAS	InterCom-Issa	22-ožu-07	4	11.131
51	KENJAC	CF	17-ruj-09	6	10.439
52	VJERUJEM U ANDELE NE DAO BOG VEĆEG ZLA	Blitz	15-lis-09	5	10.435
53	ISPRANI	MG Film	21-stu-02		10.058
54	ARMIN	Jadran Film	13-lis-95	2	10.000
55	SVJEDOCI	Blitz	15-ožu-07	3	9.564
56	72 DANA	CF	26-vlj-04	3	9.425
57		Duplicato	14-lis-10	4	9.143

58	GANSTER TE VOLI	Restart	6-vlj-14	5	8.728
59	KRALJ	Blitz	19-tra-12	2	8.700
60	LEA I DARIJA	Duplicato	2-vlj-12	8	8.499
61	TI MENE NOSIŠ	2i Film	28-svi-15	4	8.050
62	SRCE NIJE U MODI JE LI JASNO		24-kol-00		7.920
63	PRIJATELJU	Croatia Film	29-stu-00	5	7.717
64	HALIMIN PUT	Duplicato	25-lis-12	9	7.579
65	NIJE KRAJ	Blitz	29-svi-08	5	7.487
66	RUSKO MESO	Oscar Vision	9-tra-98		7.200
67	SVE NAJBOLJE**	2i Film	8-pro-16	33	7.024
68	MINISTARSTVO LJUBAVI	Duplicato	3-stu-16	28	6.782
69	PUT LUBENICA	Blitz	18-sij-07	2	6.721
70	ŠTO JE IVA SNIMILA 21. LISTOPADA 2003	InterCom- Issa	13-lis-05	3	5.687
71	NOĆNI BRODOVI	CF	15-ožu-12	9	5.623
72	7SEX7	Duplicato	12-sij-12	5	5.551
73	NE GLEDAJ MI U PIJAT BIT ĆEMO PRVACI	2i Film	17-stu-16	11	5.391
74	SVIJETA*	Blitz	26-ožu-15	14	5.314
75	OPROSTI ZA KUNG FU HOUSTON, WE HAVE A	Blitz	24-ožu-05	2	5.115
76	PROBLEM*	2i Film	28-tra-16	18	4.946
77	SVE DŽABA	CF	7-pro-06	3	4.866
78	OBLAK	Restart	17-stu-11	1	4.523
79	THE SHOW MUST GO ON	CF	28-tra-11	9	4.447
80	NAUSIKAJA	Europa Film	7-ožu-96		4.367
81	DUH BABE ILONKE	Duplicato	27-ožu-14	4	4.233
82	NE ZABORAVI ME ŠTO SA SOBOM	Croatia Film	1996		3.884
83	PREKO DANA	Blitz	27-ožu-08	4	3.769
84	BUICK RIVIERA		2009		3.653
85	KRUGOVI*	ZFF	28-lis-13	1	3.604
86	TAKVA SU PRAVILA	2i Film	29-sij-15	4	3.504
87	ŽIVI I MRTVI	Discovery	7-vlj-08	1	3.457
88	IZA STAKLA	Blitz	30-lis-08	4	3.443

89	INSPEKTOR MARTIN I BANDA PUŽEVA	CF	31-svi-12	13	3.420
90	100 MINUTA SLAVE	Blitz	28-tra-05	2	3.268
91	OBRANA I ZAŠTITA	Duplicato	26-ruj-13	4	3.144
92	AJMO ŽUTI	Premier Film	31-sij-02		2.979
93	DVA IGRAČA S KLUPE	Blitz	10-stu-05	2	2.937
94	NEBO SATELITI	Interfilm	2001	5	2.916
95	OTOK LJUBAVI	Duplicato	9-lis-14	17	2.896
89	PUŠKA ZA USPAVLJIVANJE		1997		2.760
96	MORAM SPAVAT ANĐELE	Blitz	10-tra-08	5	2.726
97	S ONE STRANE	2i Film	10-ožu-16	8	2.671
98	RITAM ROCK PLEMENA	Vedis	13-lis-05	2	2.562
99	NIČIJI SIN	Discovery	8-sij-09	5	2.511
100	NE DAJ SE FLOKI		21-pro-00	2	2.422
101	SNIVAJ ZLATO MOJE	Blitz	20-lis-05	2	2.412
102	JOSEF	CF	22-ruj-11	3	2.299
103	PISMO ČAĆI	CF	8-stu-12	13	2.298
104	ČEFURI RAUS*	CF	9-sij-14	6	2.167
105	PROJEKCIJE	Duplicato	23-sij-14	4	2.150
106	CVJETNI TRG	CF	11-tra-13	14	2.130
107	PUTOVANJE TAMNOM POLUTKOM	Jadran Film	18-sij-96	4	2.034
108	KOTLOVINA	Discovery	15-ruj-11	3	2.017
109	DOKTOR LUDOSTI	Alka Film	19-stu-03		2-3.000
110	ISPOD CRTE	Premier Film	23-lis-03	4	2-3.000
111	TU	MG Film	2003	3	2-3.000
112	ANĐELE MOJ DRAGI	FRZ Korugva	18-lip-05		1.991
113	SEDMA KRONIKA	Jadran Film	5-pro-96		1.874
114	DUGA	Blitz	14-sij-10	7	1.872
115	VIS-A-VIS	Antitalent produkcija	6-ožu-14	9	1.813
116	NIJE TI ŽIVOT PJESMA HAVAJA	Hulahop	15-ožu-12	1	1.811
117	SEX, PIĆE I KRVOPROLIĆE	Discovery	25-stu-04	2	1.688
118	GORAN**	Duplicato	22-pro-16	14	1.667

119	ČETVERORED ZAGREBAČKE PRIČE	Croatia Film	1999		1.666
120	VOL 2	ZFF/2i Film	4-tra-13	1	1.634
121	MAJKA ASFALTA	CF	9-pro-10	4	1.619
122	BLOKADA	Restart	20-tra-12	1	1.600
123	VISOKA MODNA NAPETOST	CF	28-stu-13	9	1.515
124	CRNCI	CF	4-vlj-10	4	1.482
125	NEKE DRUGE PRIČE	Duplicato Premier Film	30-pro-10	2	1.470
126	HOLDING	2001	4		1.468
127	TURNJEJA*	CF	5-vlj-09	3	1.464
128	ŠUMA SUMMARUM	CF	11-stu-10	3	1.455
129	MOJ ZANAT	HFS	1-tra-14	1	1.434
130	DUBROVAČKI SUTON		1999		1.413
131	ČAČA	CF	24-stu-11	8	1.366
132	NIJE SVE U LOVI	CF	31-lis-13	9	1.334
133	ZAGREB CAPPUCCINO POSLJEDNJA AMBULANTNA KOLA	2i Film	19-ožu-15	10	1.242
134	SOFIJE*	Restart	18-pro-12	1	1.030
135	INFEKCIJA	Ozana Film	2003	5	1.000
136	KOŠNICE	ADU	13-lip-13	3	985
137	TREĆA ŽENA	Adria Film	15-sij-98		971
138	GARCIA	CF	9-ožu-00		964
139	ŠUTI	2i Film	19-pro-13	4	927
140	ODREDIŠTE NEPOZNATO	Discovery	8-pro-11	4	903
141	BOSANOGA	FADE IN	17-pro-11	1	871
142	TRANSATLANTIC	Jadran Film	1998		798
143	BOŽIĆ U BEČU	CF	13-stu-97		738
144	NIČIJE DIJETE*	2i Film	6-kol-15	4	736
145	KRADLJIVAC USPOMENA	InterCom- Issa	8-stu-07	2	725
146	DRUŽBA ISUSOVA (SOCIETY OF JESUS)	CF	18-stu-04	2	679
147	CURE - ŽIVOT DRUGE*	Blitz	23-lis-14	4	637
148	POLAGANA PREDAJA	KTG ZG	18-lis-01	3	632
149	AGONIJA	Croatia Film	1998		588

150	HITAC	2i Film	27-vlj-14	12	577
151	KORAK PO KORAK	CF	17-svi-12	10	569
152	MARIJINE	Udruga Ukus	24-stu-11	1	537
153	KOSAC	2i Film	19-vlj-15	4	512
154	LJUBAVNA ODISEJA	Restart	4-pro-14	5	476
155	SLUČAJNI PROLAZNIK	CF	9-svi-13	6	469
156	U ZEMLJI ČUDESA	Duplicato	12-stu-09	3	449
157	SIMKE - KAKO JE NESTAO DOBRI DUH RIJEK	Produkcija izvan kruga	29-lis-14	1	437
158	SPOMENIK MICHAELU JACKSONU*	CF	13-stu-14	5	392
159	MOST NA KRAJU SVIJETA	CF	1-sij-15	7	384
160	24 SATA	Discovery	1-srp-04	1	375
161	DJECA JESENI	Duplicato	5-pro-13	4	373
162	FLEKE	Duplicato	26-tra-12	4	372
163	GOLI	Factum	30-stu-14	1	366
164	PREZIMITI U RIJU	MG Film	2003		357
165	NAJLJEPŠA JE ZEMLJA MOJA*	2i Film	16-ožu-14	3	345
166	IZA SNA*	CF	4-pro-14	3	341
167	SIMON ČUDOTVORAC	CF	1-svi-14	4	337
168	O HOKEJU I MEDVJEDIMA	ZFF	12-ruj-14	1	311
169	PLENUMOVI	Udruga Filmaktiv	20-pro-14	1	304
170	NASLOVNICA	Studio DIM	26-vlj-14	1	300
171	HAPPY ENDINGS	CF	30-lis-14	3	297
172	ADRIA BLUES*	CF	14-stu-13	2	285
173	2 SUNČANA DANA	Duplicato	20-sij-11	2	260
174	LAKU NOĆ GOSPOĐICE*	CF	30-sij-14	1	242
175	BORE LEE - ČUVAJ SE SINJSKE RUKE	CF	2-pro-04	1	234
176	DJEČACI IZ ULICE MARXA I ENGELSA*	2i Film	4-pro-14	4	228
177	KAD SVANE DAN*	2i Film	10-vlj-14	3	220
178	TIR	Focus Media	3-stu-14	1	214
179	GOLTZIUS I PELIKANOVA DRUŽINA*	Duplicato	4-stu-13	4	192

180	ČOVJEK ISPOD STOLA	Duplicato	10-pro-09	2	180
181	DJED I BAKA SE RASTAJU	Jadran Film	1997		163
182	PREPOZNAVANJE SERAFIN	Jadran Film	1997		153
183	SVJETIONAČAREV SIN	UCD	24-lis-02	4	135
184	SLUČAJNA SUPUTNICA	CF	11-stu-04	1	121
185	MAMA EUROPA	Restart	6-ožu-14	5	109
186	ONAJ KOJI ĆE OSTATI NEPRIMIJEĆEN		2004		109
187	INFERNO*	2i Film	26-ožu-15	3	68
188	POTONULO GROBLJE	CF	7-stu-02		manje od 500

189	CHICO*	MG Film	2002		manje od 1.000
190	SAMI		2002		manje od 1.000

Napomene:
 * - manjinska
 koprodukcija
 ** - film je nastavio
 distribuciju u 2017.
 godini

rezultati se odnose na
 grad Zagreb

rezultati se odnose na
 Zagreb i Rijeku